

*all operational mine action
e MAC shall draft, and update
e action strategy and annual
eria for setting mine action
k plans, for adoption by the
ity. In addition, the MAC will
nal Mine Action Authority of
mplementation of the agreed
d annual workplans. The MAC
nal mine action activities in
raft, and update as required
ategy and annual workplan
ng mine action priorities, and*

ເອກະສານແນະນຳ

ການສ້າງກົດໝາຍດ້ານການເກັບກູ້ລະເບີດ

ເອກະສານແນະນຳ
ການສ້າງກົດໝາຍດ້ານການເກັບກູ້ລະເບີດ

ສູນສາກົນເກັບກູ້ລະເບີດ
ເພື່ອມະນຸດສະທຳທີ່ ເຈນີວາ

ສູນສາກົນເກັບກູ້ລະເບີດເພື່ອມະນຸດສະທຳ ທີ່ ເຈນີວາ (The Geneva International Centre for Humanitarian Demining (GICHD) ໄດ້ສະໜັບສະໜູນຄວາມພະຍາຍາມຂອງບັນດາປະເທດ ໃນ ການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຈາກກັບລະເບີດຝັງດິນ ແລະລະເບີດທີ່ບໍ່ທັນແຕກ (UXO).

ສູນດັ່ງກ່າວໄດ້ໃຫ້ ການຊ່ວຍເຫລືອດ້ານການດຳເນີນງານ ແລະມີຄວາມຕັ້ງໜ້າໃນການຄົ້ນຄ້ວາ ພ້ອມ ທັງໃຫ້ການສະໜັບ ສະໜູນ ຕໍ່ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດສົນທິສັນຍາທ້າມນຳໄຊ້ກັບລະເບີດຕ້ານຄົນ.

ເພື່ອຂໍ້ມູນຂ່າວສານເພີ່ມເຕີມ ກະລຸນາພົວພັນ:

ສູນສາກົນເກັບກູ້ລະເບີດເພື່ອມະນຸດສະທຳທີ່ ເຈນີວາ

Geneva International Centre for Humanitarian Demining

7bis, avenue de la Paix

P.O Box 1300

CH-1211 Geneva 1

Switzerland

Tel. (41 22) 906 16 60

Fax (41 220 906 16 90

www.gichd.ch

info@gichd.ch

GICHD, ເອກະສານແນະນຳການສ້າງກົດໝາຍເກັບກູ້ລະເບີດ, ເຈນີວາ, ສິງຫາ 2003

ISBN 2884870148

ສູນສາກົນເກັບກູ້ລະເບີດເພື່ອມະນຸດສະທຳ ທີ່ ເຈນີວາ

ທັດສະນະຄຳຄິດເຫັນທີ່ສະແດງອອກໃນເອກະສານພິມເຜີຍແຜ່ໃນຄັ້ງນີ້ ໃຫ້ ຖືວ່າແມ່ນທັດສະນະ ຄຳເຫັນ ຂອງສູນກາງສາກົນເພື່ອການເກັບກູ້ລະເບີດ ເພື່ອມະນຸດສະທຳທີ່ ເຈນີວາ. ສິ່ງທີ່ໄດ້ລະບຸໄວ້ ແລະ ເນື້ອໃນຢູ່ເອກະສານທີ່ພິມສະເໜີຄັ້ງນີ້ ບໍ່ໃຫ້ຖືວ່າເປັນການສະແດງແນວຄວາມຄິດເຫັນ ຂອງສູນ ສາກົນເກັບກູ້ລະເບີດເພື່ອມະນຸດສະທຳ ທີ່ ເຈນີວາ ບໍ່ວ່າສິ່ງນັ້ນກ່ຽວຂ້ອງກັບຖານະ ດ້ານກົດໝາຍຂອງ ປະເທດ, ອານາເຂດ ຫລືພື້ນທີ່, ຫລືອຳນາດການປົກຄອງ ຫລືກຸ່ມປະກອບອາວຸດ, ຫລືກ່ຽວຂ້ອງກັບກຳ ນົດຂອບເຂດຊາຍແດນ.

ສາລະບານ

1.	ພາກສະເໜີ	1
	ຈຸດປະສົງຂອງເອກະສານແນະນຳ	1
	ການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດແມ່ນຫຍັງ ?	1
	ການປະສານງານໃນການເກັບກູ້ລະເບີດ: ອົງການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດແຫ່ງຊາດ ແລະສູນການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດ	2
	ເປັນຫຍັງຈຶ່ງຄວນມີການຮັບຮອງເອົາກົດໝາຍແຫ່ງຊາດກ່ຽວກັບການເກັບກູ້ລະເບີດ ?	3
2.	ການຮ່າງກົດໝາຍກ່ຽວກັບການເກັບກູ້ລະເບີດ	6
	ປະຫວັດຄວາມເປັນມາ	6
	ການປຶກສາຫາລືລະຫວ່າງກະຊວງ	6
	ການປຶກສາຫາລືກັບວິຊາການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດ	6
	ການຮຽນຮູ້ປະສົບປະການຈາກປະເທດອື່ນໆ	8
3.	ເນື້ອໃນຂອງກົດໝາຍກ່ຽວກັບການເກັບກູ້ລະເບີດ	9
	ພາກສະເໜີ	9
	ອົງການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດແຫ່ງຊາດ	10
	ສູນດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດ	11
	ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດຈະກຳ ເກັບກູ້ລະເບີດ	13
	ການຍັ້ງຢືນຮັບຮອງ ແລະກວດກາຕິດຕາມຜູ້ເກັບກູ້ລະເບີດ	15
	ອົງປະກອບເພີ່ມເຕີມທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ພິຈາລະນາຄືນຄັ້ວາ	16
	ການກຳນົດນິຍາມ	16
	ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂໍ້ຜູກພັນສົນທິສັນຍາລະຫວ່າງຊາດ	16
	ຄວາມຮັບຜິດຊອບໃນເວລາເກີດອຸບັດເຫດ	17
4.	ຂໍ້ສະລຸບ	18

ຂໍ້ສັ່ງເກດ	19
ເອກະສານອ້າງອີງ	20
ເອກະສານຕິດຄັດ	
ເອກະສານຕິດຄັດ 1: ພາສາຄຳສັບທີ່ສະເໜີນຳໄຊ້ເຂົ້າໃນກົດໝາຍດຳເນີນ ການເກັບກູ້ລະເບີດແຫ່ງຊາດ	21
ເອກະສານຕິດຄັດ 2: ບັນດາອົງການຈັດຕັ້ງຕິດຕໍ່ພົວພັນເພື່ອການສ້າງລະບຽບ ການເກັບກູ້ລະເບີດ	25
ເອກະສານຕິດຄັດ 3: ອະທິບາຍຄຳສັບຫຍໍ້	27
ເອກະສານຕິດຄັດ 4: ນິຍາມຂອງບາງຄຳສັບທີ່ສຳຄັນ	28

ສະແດງຄວາມຂອບໃຈ

ເອກະສານແນະນຳການສ້າງກົດໝາຍກ່ຽວກັບການເກັບກູ້ລະເບີດຖືກຂຽນຂຶ້ນມາໂດຍ ທ່ານ. ລູ
ມາເລັສກາ. ເອກະສານນີ້ແມ່ນອີງໃສ່ຂໍ້ມູນຈາກບົດສຶກສາ ກ່ຽວກັບລະບຽບການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະ
ເບີດແຫ່ງຊາດ ພ້ອມທັງອີງຕາມຄຳສະເໜີຂອງອົງການສະຫະປະຊາຊາດ. ເອກະສານແນະນຳນີ້ໄດ້ຜ່ານ
ການກວດກາໂດຍ ທ່ານ ແຈກ ຄະແລດແບດ ແລະຈັດລຽງເພື່ອພິມໂດຍທ່ານ ແຟລງຄອຍ ແຈຟເລ. ກົມ
ເພື່ອການພັດທະນາສາກົນແຫ່ງເຄືອຈັກກະພົບອັງກິດ ໄດ້ສະໜອງທຶນໃຫ້ແກ່ໂຄງການນີ້, ແລະພາຍໄຕ້
ການຈັດການຂອງທ່ານ ແອລິກ ພິລິບບິນໂນ, ຫົວໜ້າພະແນກເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງສູນສາກົນ ເກັບກູ້
ລະເບີດເພື່ອມະນຸດສະທຳ. (e.filippino@gichd.ch).

1. ພາກສະເໜີ

ຈຸດປະສົງຂອງເອກະສານແນະນຳ

ເອກະສານສະບັບນີ້ແມ່ນມີຈຸດປະສົງເພື່ອຊ່ວຍລັດຖະບານ, ນັກວິຊາການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດ ແລະບຸກຄົນອື່ນໆໃນການຈະສ້າງກົດໝາຍແຫ່ງຊາດ ກໍຄືໃນການປະສານງານ ແລະ ວາງລະບຽບ 'ການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດ' ໃນປະເທດ ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກກັບລະເບີດຝັງດິນ ແລະ/ ຫລືລະເບີດ ທີ່ບໍ່ທັນແຕກ. ເອກະສານໄດ້ກຳນົດອົງປະກອບຕົ້ນຕໍ ທີ່ຈະໄດ້ລວມເອົາເຂົ້າໄວ້ໃນກົດໝາຍ ແລະ ບັນຫາທີ່ຄວນຄຳນຶງເຖິງໃນເວລາກະກຽມ. ຂໍ້ມູນຂ່າວສານໃນເອກະສານນີ້ແມ່ນອີງຕາມ ຂໍ້ສະລຸບ ແລະ ຂໍ້ສະເໜີແນະນຳຈາກ *ບົດສຶກສາກົດໝາຍດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດແຫ່ງຊາດ*, ທີ່ໄດ້ຈັດພິມໂດຍ ສູນສາກົນເພື່ອການເກັບກູ້ລະເບີດເພື່ອມະນຸດສະທຳທີ່ *ເຈນີວາ* ໃນປີ 2003.

ເອກະສານແນະນຳນີ້ ບໍ່ໄດ້ກຳນົດມາດຕະຖານໃນການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດ ຊຶ່ງລະບຸໄວ້ໃນມາດຕະຖານການເກັບກູ້ລະເບີດສາກົນ (International Mine Action Standards)¹, ນອກນັ້ນເອກະສານຍັງບໍ່ໄດ້ລະບຸເງື່ອນໄຂການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດສະເພາະກ່ຽວກັບ ສົນທິສັນຍາເກືອດທ້າມ ການນຳໄຊ້ລະເບີດຕ້ານຄົນປະເພດທຳມະດາ (Anti Personnel Mine Ban Convention) ຫລື ອານຸສັນຍາສະບັບດັດແກ້ II (Amended Protocol II) ຂອງສົນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍ ບາງປະເພດອາວຸດ ແບບທຳມະດາ (Convention on Certain Conventional Weapons). ອົງການກາແດງສາກົນ ໄດ້ສ້າງຊຸດຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ກ່ຽວກັບກົດໝາຍແຫ່ງຊາດເພື່ອການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດສົນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍ ການຫ້າມໄຊ້ກັບລະເບີດຕ້ານຄົນ². ຖ້າຕ້ອງການຂໍ້ມູນເພີ່ມເຕີມກ່ຽວກັບຫົວຂໍ້ດັ່ງກ່າວ, ສະເໜີໃຫ້ສຶກສາ ຄົ້ນຄວ້າເອກະສານເລົ່ານີ້.

ການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດແມ່ນຫຍັງ ?

ອີງຕາມມາດຕະຖານການເກັບກູ້ລະເບີດສາກົນ, ການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດແມ່ນຄຳສັບທີ່ນຳໄຊ້ເພື່ອອະທິບາຍຊື່ແຈງກົດຈະກຳ ແນໃສ່ຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບທາງດ້ານສັງຄົມ, ເສດຖະກິດ, ແລະສະພາບແວດລ້ອມອັນເປັນຜົນຈາກກັບລະເບີດຝັງດິນ ແລະລະເບີດທີ່ບໍ່ທັນແຕກ. ການດຳເນີນການເກັບ ກູ້ລະເບີດ ແມ່ນເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງໄພຈາກອາວຸດປະເພດນີ້ ເຮັດໃຫ້ມັນຢູ່ໃນລະດັບທີ່ປະຊາຊົນສາມາດດຳລົງຊີວິດໄດ້ຢ່າງປອດໄພ ແລະເຮັດໃຫ້ການພັດທະນາທາງດ້ານສັງຄົມ, ເສດຖະກິດແລະສາທາລະນະສຸກ ສາມາດຂະຫຍາຍຕົວໄດ້ ໂດຍບໍ່ມີຂໍ້ຈຳກັດຈາກບັນຫາກັບລະເບີດຝັງດິນ ແລະລູກລະເບີດທີ່ບໍ່ທັນແຕກ.

ເອກະສານແນະນຳ ການສ້າງກົດໝາຍດ້ານການເກັບກູ້ລະເບີດ

ການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດປະກອບດ້ວຍ 5 ກິດຈະກຳຫຼັກທີ່ຊ່ວຍຊຸກັນໄດ້ຄື:

- ກ) ການໃຫ້ການສຶກສາເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງໄພຈາກກັບລະເບີດ;
- ຂ) ການເກັບກູ້ລະເບີດເພື່ອມະນຸດສະທຳ (ເຊັ່ນ: ການສຳລວດກັບລະເບີດຝັງດິນ ແລະລູກລະເບີດທີ່ບໍ່ທັນແຕກ, ການສ້າງແຜນທີ່, ການເຮັດເຄື່ອງໝາຍ ແລະການເກັບກູ້);
- ຄ) ການຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ເຄາະຮ້າຍ, ລວມທັງການພົ້ນພາ ແລະການກັບຄືນສູ່ສັງຄົມຂອງຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍຈາກກັບລະເບີດຝັງດິນ ແລະລູກລະເບີດທີ່ບໍ່ທັນແຕກ;
- ງ) ການທຳລາຍຄັງ *ສະດັອກ* ລະເບີດ; ແລະ
- ຈ) ການຂົນຂວາຍທາງການສະໜັບສະໜູນຕົ້ນການນຳໄຊ້ ກັບລະເບີດຝັງດິນຕົ້ນຄົນ³

ກິດຈະກຳເຫຼົ່ານີ້ແມ່ນສາມາດຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂດຍບັນດາກະຊວງຂອງລັດ, ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ ຫລື ຂົງເຂດ, ບໍລິສັດເອກະຊົນ ແລະອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ບໍ່ຂຶ້ນກັບລັດຖະບານ. ຂະໜາດ ແລະລັກສະນະຂອງບັນຫາກັບລະເບີດຝັງດິນ ແລະລະເບີດທີ່ບໍ່ທັນແຕກຂອງປະເທດນັ້ນໆ ຈະເປັນໂຕກຳນົດຂອບເຂດການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກິດຈະກຳເຫຼົ່ານີ້.

ການປະສານງານໃນການເກັບກູ້ລະເບີດ: ອົງການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດແຫ່ງຊາດ ແລະສູນດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດ

ໂດຍຄຳນຶງເຖິງລະດັບຂອງກິດຈະກຳ ແລະຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມໃນການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດ, ການແກ້ໄຂບັນຫາກັບລະເບີດຝັງດິນ/ ລູກລະເບີດທີ່ບໍ່ທັນແຕກ ໃນປະເທດໃດນຶ່ງຢ່າງມີປະສິດິຜົນນັ້ນ ມັນຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີ ການປະສານງານໃນລະດັບປະເທດ ແລະລະດັບທ້ອງຖິ່ນ.

ຄວາມຮັບຜິດຊອບຕົ້ນຕໍໃນການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດ ມັນຈະຂຶ້ນກັບລັດຖະບານຂອງປະເທດທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກລະເບີດເອງ. ຄວາມຮັບຜິດຊອບນີ້ ປົກກະຕິແລ້ວແມ່ນພາລະຂອງ **ອົງການເກັບກູ້ລະເບີດແຫ່ງຊາດ** (National Mine Action Authority- **NMAA**), ຊຶ່ງມີໜ້າທີ່ດ້ານນະໂຍບາຍ, ລະບຽບການ, ແລະການປະສານງານໂຄງການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດແຫ່ງຊາດ. NMAA ຈະຮັບຜິດຊອບ ໃນການວາງເງື່ອນໄຂລະດັບຊາດ ແລະລະດັບທ້ອງຖິ່ນ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ວຽກຄຸ້ມຄອງການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດດຳເນີນໄປໄດ້ຢ່າງມີປະສິດິຜົນ. NMAA ຍັງຕ້ອງຮັບຜິດຊອບທຸກໆໂລຍະ ແລະທຸກໆດ້ານຂອງວຽກໂຄງການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດໃນຂອບເຂດທີ່ວ່າປະເທດ, ລວມທັງວຽກສ້າງມາດຕະຖານດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດແຫ່ງຊາດ, ວິທີການ ຂັ້ນຕອນປະຕິບັດງານອັນແນ່ນອນ ແລະຂໍ້ແນະນຳການດຳເນີນການ⁴.

ໜ່ວຍດຳເນີນງານຕົວຈິງຂອງ NMAA ແມ່ນ **ສູນດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດ** (Mine Action Centre- **MAC**). ໜ່ວຍງານນີ້ແມ່ນຈຸດໃຈກາງຂອງກິດຈະກຳພາກສະໜາມ. ມັນແມ່ນໜ່ວຍງານທີ່ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດນະໂຍບາຍຂອງ NMAA ແລະປະສານງານໃນ ແຕ່ລະວັນ ກັບອົງການຈັດຕັ້ງຕ່າງໆ ທີ່ດຳເນີນການ

ເກັບກູ້ລະເບີດ. NMAA ແລະ MAC ປະກອບເຂົ້າກັນເປັນກົນໄກຫລັກອັນນຶ່ງທີ່ປະສານງານການເກັບກູ້ລະເບີດໃນປະເທດທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກກັບລະເບີດຝັງດິນ/ລູກລະເບີດທີ່ບໍ່ທັນແຕກ.

ຂໍ້ມູນຂ່າວສານເພີ່ມເຕີມກ່ຽວກັບໂຄງປະກອບ ແລະຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງ NMAA ແລະ MAC ແມ່ນມີຢູ່ໃນພາກທີ 3 ຂ້າງລຸ່ມ. ການສ້າງຕັ້ງອົງການດັ່ງກ່າວແມ່ນມີຄວາມສຳຄັນຢ່າງຍິ່ງ. ເປັນທີ່ຮັບຮູ້ກັນຢ່າງກວ້າງຂວາງວ່າ ມັນເປັນອົງປະກອບທີ່ຈຳເປັນແລະສຳຄັນ ທີ່ຈະເຮັດໃຫ້ມີຄວາມຄືບໜ້າໄວໃນການກຳຈັດໄພຄຸກຄາມຈາກກັບລະເບີດຝັງດິນ ແລະລູກລະເບີດ ທີ່ບໍ່ທັນແຕກ ແລະເພື່ອນຳການຊ່ວຍເຫລືອໄປຫາຜູ້ເຄາະຮ້າຍແລະຊຸມຊົນ ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ. ສະຫະປະຊາຊາດ, ອົງການເກັບກູ້ລະເບີດສາກົນ ແລະບັນດາປະເທດຜູ້ໃຫ້ທຶນ ກໍໄດ້ສະເໜີໃຫ້ມີການສ້າງຕັ້ງ ອົງການດັ່ງກ່າວຂຶ້ນ⁵.

ເປັນຫຍັງຈຶ່ງຄວນມີການຮັບຮອງເອົາກົດໝາຍແຫ່ງຊາດກ່ຽວກັບການເກັບກູ້ລະເບີດ ?

ຫລາຍປະເທດກໍໄດ້ນຳໄຊ້ເຄື່ອງມືທາງດ້ານກົດໝາຍໃນຫລາຍຮູບແບບ ເພື່ອສ້າງຕັ້ງ NMAA ແລະ/ຫຼື MAC ແລະເພື່ອຄຸ້ມຄອງກົດຈະກຳການເກັບກູ້ລະເບີດ. ນີ້ລວມມີກົດໝາຍທີ່ຜ່ານຮັບຮອງເອົາໂດຍສະພາ, ຫລື ການອອກດຳລັດ, ຄຳສັ່ງ, ເຄື່ອງມືດ້ານກົດໝາຍ ໃນລັກສະນະດຽວກັນ ໂດຍຫວັງການຫົວໜ້າຝ່າຍບໍລິຫານ (ເຊັ່ນ ນາຍົກລັດຖະມົນຕີ ຫລື ປະທານປະເທດ) ຫລືໂດຍກະຊວງໃດນຶ່ງຂອງລັດຖະບານ.

ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ບັນດາປະເທດທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກກັບລະເບີດຝັງດິນ/ ລູກລະເບີດທີ່ບໍ່ທັນແຕກ ແມ່ນໄດ້ຖືກຂັກຂວນຢ່າງແຂງແຮງໃຫ້ຮັບຮອງເອົາກົດໝາຍແຫ່ງຊາດ ເພື່ອປະສານງານ ແລະດຳເນີນຄຸ້ມຄອງການເກັບກູ້ລະເບີດ. ລະບຽບການແຫ່ງຊາດ ໝາຍເຖິງກົດໝາຍລັດທີ່ຜ່ານໂດຍອົງການນິຕິບັນຍັດ (ເຊັ່ນ: ສະພາແຫ່ງຊາດ ຫຼືສະພາ ຄ້ອນເກຣດ) ແລະໄດ້ຮັບຄວາມເຫັນພ້ອມຈາກຫົວໜ້າຝ່າຍບໍລິຫານ. ກົດໝາຍແຫ່ງຊາດ ເປັນທີ່ນິຍົມກັນຍອ້ນວ່າ ມັນແມ່ນໝາກຜົນຂອງຂະບວນການປະສານສົມທົບຢ່າງກວ້າງຂວາງ ລະຫວ່າງລັດຖະບານ, ກະຊວງ, ສະພາແຫ່ງຊາດ, ແລະ ໃນບາງກໍລະນີ, ມີການສົມທົບຈາກອົງກອນຕ່າງປະເທດ⁶. ຂະບວນການນີ້ ມັນໄດ້ໃຫ້ໂອກາດເພື່ອພິຈາລະນາຢ່າງຖີ່ຖ້ວນເຖິງບັນຫາກ່ຽວຂ້ອງກັບການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດ ທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ແກ້ໄຂ, ກິດຈະກຳທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ປະຕິບັດ ແລະ ບັນຫາທາງດ້ານກົດໝາຍທີ່ກຳລັງຮ່າງຢູ່ນັ້ນ.

ດັ່ງທີ່ໄດ້ຍົກໃຫ້ເຫັນຢູ່ໃນ *ບົດສຶກສາກ່ຽວກັບກົດໝາຍດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດແຫ່ງຊາດ*⁷ ເຜີຍແຜ່ໂດຍສູນສາກົນເກັບກູ້ລະເບີດເພື່ອມະນຸດສະທຳ, ພໍເຫັນໄດ້ວ່າໃນເຄື່ອງມືທາງດ້ານກົດໝາຍ ທີ່ບາງປະເທດໄດ້ນຳໄຊ້ ເພື່ອດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດນັ້ນ ຍັງມີຫຼາຍຂົງເຂດສຳຄັນໆຈາກນວນນຶ່ງທີ່ຍັງຂາດ. ຄວາມບົກຜ່ອນດັ່ງກ່າວ ແມ່ນສາມາດຫຼີກລ້ຽງໄດ້ ຖ້າຫາກມີການປຶກສາຫາລືຢ່າງກວ້າງຂວາງກ່ຽວກັບເນື້ອໃນ ແລະຄວາມໝາຍຂອງກົດໝາຍ.

**ບັອກສ໌ ທ້ອງທີ່ 1: ຈຸດດີທີ່ໄດ້ປຸງສະເພາະໃນການຄຸ້ມຄອງດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດ
ໂດຍອາໄສກົດໝາຍແຫ່ງຊາດ**

- ການມີສ່ວນຮ່ວມຢ່າງກວ້າງຂວາງຂອງສະພາແຫ່ງຊາດ ແລະໜ່ວຍງານຂອງລັດໃນການສ້າງກົດໝາຍ ກໍໝາຍຄວາມວ່າລະດັບຄວາມເຂົ້າໃຈ ດ້ານຈຸດປະສົງຂອງວຽກເກັບກູ້ລະເບີດ ກໍຄືຄວາມຮັບຜິດຊອບ ແລະຄວາມຕ້ອງການຂອງ MNAA ແລະ MAC ນັ້ນຈະຖືກຍົກສູງຂຶ້ນກ່ວາເກົ່າ;
- ການປະສານງານ ແລະຮ່ວມມືລະຫວ່າງກະຊວງລັດຖະບານ ແລະກຳມາທິການຂອງສະພາທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດຈະໄດ້ຮັບຄວາມສະດວກແລະສະໜັບສະໜູນ;
- MNAA ແລະ MAC ຈະໄດ້ຮັບສິດອຳນາດສູງພາຍໄຕ້ກົດໝາຍແຫ່ງຊາດ;
- ພາລະບົດບາດ ແລະຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງ MNAA ແລະ MAC ແມ່ນສາມາດກຳນົດໄດ້ ຢ່າງຈະແຈ້ງ;
- ການຮ່ວມມືຢ່າງໄກ້ຊິດ ໃນຫຼາຍກໍລະນີ ຈະເຮັດໃຫ້ເກີດຄວາມໂປ່ງໃສຫລາຍຂຶ້ນ ແລະເຮັດໃຫ້ເກີດຂໍ້ກຳນົດສະເພາະ ດ້ານການຈັດໂຄງສ້າງ, ການຂຶ້ນແຜນ ແລະການວາງໜ້າວຽກການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດ; ແລ້ວຍ້ອນແນວນັ້ນ
- ນ້ຳໃຈຮັບຜິດຊອບ ຕໍ່ຜູ້ໃຫ້ທຶນ, ພົນລະເມືອງໃນປະເທດ ແລະຊຸມຊົນ ຈະຖືກຍົກໃຫ້ສູງຂຶ້ນ.

ເວົ້າໂດຍຫຍໍ້ແລ້ວ, ການຮັບຮອງເອົາກົດໝາຍແຫ່ງຊາດ ຈະອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດ ໃຫ້ມີປະສິດິຜົນແລະ ປະສິດິພາບ. ຍິ່ງໄປກວ່ານັ້ນ ມັນຍັງມີຜົນໃນທາງບວກຕໍ່ ການດຶງດູດເອົາທຶນຮອນ ແລະ ການຊ່ວຍເຫຼືອ ມາໃຫ້ກິດຈະກຳການເກັບກູ້ລະເບີດອີກດ້ວຍ.ບັນດາອົງການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດສາກົນຖືວ່າ ການຮັບຮອງເອົາ "ກົດໝາຍການດຳເນີນ ການເກັບກູ້ລະເບີດ" ນັ້ນເປັນຂັ້ນຕອນສຳຄັນເພື່ອສ້າງຂອບງາມທີ່ຄົບຖ້ວນ ແນໃສ່ລົບລ້າງຜົນກະທົບມາຈາກກັບລະເບີດຝັງດິນ/ລູກລະເບີດທີ່ບໍ່ທັນແຕກ.

ນອກຈາກນັ້ນ ສິ່ງສຳຄັນທີ່ຄວນສັງເກດກໍມີຄືວ່າ **ດຳລັດແລະເຄື່ອງມືທາງດ້ານກົດໝາຍປະເພດດຽວກັນ** ສາມາດມີບົດບາດສຳຄັນ ໃນການຄຸ້ມຄອງວຽກເກັບກູ້ລະເບີດໄດ້. ເຄື່ອງມືດັ່ງກ່າວເປັນວິທີທາງ ທີ່ເປັນປະໂຫຍດ, ແລະ ໃນທາງປະຕິບັດມັນສາມາດເຮັດໃຫ້ວຽກເກັບກູ້ລະເບີດ ເລີ່ມຕົ້ນໄດ້ທັນທີພາຍຫລັງຂໍ້ຂັດແຍ່ງໄດ້ສິ້ນສຸດລົງ ຊຶ່ງໃນຕອນນັ້ນ ຝ່າຍລັດຖະບານ ຈະຍັງບໍ່ທັນສາມາດທຳໜ້າທີ່ໄດ້ເຕັມສ່ວນຫລືບໍ່ ກໍຍ້ອນມີໜ້າວຽກບຸລິມະສິດຫລາຍໆຢ່າງທີ່ຕ້ອງເຮັດໄປພ້ອມໆກັນ⁸. ດຳລັດ ຫລື ເຄື່ອງມືທາງກົດໝາຍອື່ນໆສາມາດສ້າງຕັ້ງ NMAA ແລະ MAC ໄດ້ທັນທີ ພ້ອມປະສານກິດຈະກຳການເກັບກູ້ລະເບີດ. ເຖິງປານນັ້ນກໍຕາມ, ພາຍລຸນມາ ກໍຍັງເຫັນວ່າ ມັນກໍຍັງມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງຮັບຮອງເອົາກົດໝາຍນັ້ນຢູ່ດີ. ເຖິງແມ່ນວ່າດຳລັດແລະເຄື່ອງມືທາງກົດໝາຍຈະເຮັດໃຫ້ເກີດຈຸດຕີຫລາຍໆຢ່າງ ດັ່ງໄດ້ຊີ້ແຈງດັ່ງຂ້າງເທິງກໍຕາມ, ແຕ່ການປຶກສາຫາລື ແລະຄວາມໂປ່ງໃສ ທີ່ເກີດຈາກຂະບວນການສ້າງກົດໝາຍກໍຍັງເປັນສິ່ງສຳຄັນໃນກະໄຕຂອງມັນ ແລະທັງໝົດນັ້ນ ກໍແມ່ນເພື່ອຮັບປະກັນວ່າການດຳເນີນວຽກເກັບກູ້ລະເບີດຈະບັນລຸຕາມຈຸດປະສົງລະດັບຄາດໝາຍ ທີ່ວາງອອກໄວ້. ຂໍ້ສັງເກດນີ້ ມັກຈະຖືກເບິ່ງຂ້າມຢ່າ ສະເໝີ⁹.

2. ການຮ່າງກົດໝາຍເກັບກູ້ລະເບີດ

ປະຫວັດຄວາມເປັນມາ

ປົກກະຕິແລ້ວ ກົດໝາຍອອກມາຈະດີໄດ້ ກໍຍ້ອນມີການກະກຽມທີ່ດີ. ສ່ວນໜຶ່ງທີ່ສຳຄັນ ຊຶ່ງຈະຮັບປະກັນໃຫ້ມີການສ້າງກົດໝາຍແບບຄົບຖ້ວນແລະມີປະສິດິຜົນ ເພື່ອດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດ ກໍແມ່ນການຈັດໃຫ້ມີການປຶກສາຫາລືໃນບັນດາກະຊວງ ແລະພະແນກການຂອງລັດ ທີ່ມີກິດຈະກຳພົວພັນກັບການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດ; ນອກນັ້ນ ກໍແມ່ນການປຶກສາຫາລືກັບຜູ້ຊ່ຽວຊານດ້ານກົດໝາຍ ແລະການເກັບກູ້ລະເບີດຈາກຕ່າງປະເທດ.

ການປຶກສາຫາລືລະຫວ່າງກະຊວງ

ອີງປະກອບສຳລັບການດຳເນີນວຽກເກັບກູ້ລະເບີດ, ດັ່ງທີ່ໄດ້ຊີ້ແຈງໃນພາກທີ່ 1 ຂ້າງເທິງ, ໄດ້ເວົ້າເຖິງກິດຈະກຳ ແລະນະໂຍບາຍ ຊຶ່ງກ່ຽວຂ້ອງກັບກະຊວງຕ່າງໆ, ຊຶ່ງກໍໝາຍຄວາມວ່າ ການຈັດຕັ້ງເຫລົ່ານີ້ຈະຕ້ອງປຶກສາຫາລືນຳກັນໃນເວລາສ້າງກົດໝາຍກ່ຽວກັບການເກັບກູ້ລະເບີດ. ບັອກສ໌ ທ້ອງທີ່ 2 ຂ້າງລຸ່ມໄດ້ກຳນົດ ບົ່ງຊີ້ບັນດາກະຊວງ ແລະກົມກອງທີ່ມີສ່ວນພົວພັນກັບການເກັບກູ້ລະເບີດ.

ລັດຖະບານຕ່າງໆມັກຈະມີຂັ້ນຕອນຂອງຕົນ ໃນການແຈ້ງໃຫ້ກະຊວງ ແລະກົມກອງກ່ຽວຂ້ອງຮຸ້ນຳ ເມື່ອໂດຍທາງການສະເໜີກົດໝາຍໃໝ່. ຄວນນຳໄຊ້ວິທີການປຶກສາຫາລື ລະຫວ່າງກະຊວງ ຫລື ລະ ຫວ່າງກົມກອງເພື່ອແລກປ່ຽນຄວາມຄິດເຫັນ ກັບອີງກອນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບກົດໝາຍດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດ. ເຮັດຄືແນວນີ້ ຈະຮັບປະກັນວ່າບັນຫາທີ່ຕິດພັນກັບຂົງເຂດຄວາມຮັບຜິດຊອບ ຂອງອົງການເລົ່ານັ້ນຈະໄດ້ຮັບການພິຈາລະນາຄົ້ນຄ້ວາໃນເວລາຮ່າງລະບຽບກົດໝາຍ. ສິ່ງສຳຄັນອັນໜຶ່ງອີກ ກໍຄືວ່າການປຶກສາກັນນັ້ນ ຈະຊ່ວຍໃຫ້ຮູ້ໄດ້ວ່າໃນຊຸມກຳນົດກົດໝາຍ ແລະນະໂຍບາຍທີ່ມີຢູ່ນັ້ນ ມັນມີອັນໄດແດ່ທີ່ຈຳເປັນຕ້ອງຕັດແກ້ ຫລືຖອດຖອນ ກອນມີການຮັບຮອງເອົາກົດໝາຍໃໝ່.

ຂັ້ນຕອນຂອງການປຶກສາຫາລືນັ້ນ ໃນແຕ່ລະປະເທດຈະແຕກຕ່າງກັນໄປ. ການປຶກສາຫາລືລະຫວ່າງກະຊວງຫລືກົມກອງ ຄວນເຮັດແຕ່ຕົ້ນໆ ກ່ອນເລີ່ມຕົ້ນຮ່າງກົດໝາຍ. ເຮັດໄດ້ແບບນີ້ ມັນຈະຊ່ວຍປ້ອງກັນບໍ່ໃຫ້ມີຄວາມສັບສົນກ່ຽວກັບຂອບເຂດ ແລະຈຸດປະສົງຂອງກົດໝາຍ ແລະ ຫຼີກລ້ຽງການຫລ້າຊ້າ ໃນຂັ້ນຕອນການຮັບຮອງເອົາ ແລະການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ກົດໝາຍ.

ບ້ອກສ໌ ຫ້ອງທີ 2: ກະຊວງ ແລະກົມກອງຂອງລັດທີ່ພົວພັນກັບການເກັບກູ້ລະເບີດ

ການເກັບກູ້ລະເບີດ ເພື່ອມະນຸດສະທຳ/ ການເກັບກູ້ລະເບີດ ບໍ່ ຫັນແຕກ	ໃຫ້ການສຶກສາເພື່ອ ອ ຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງ ງ ຈາກກັບລະເບີດຝັ່ງດິນ/ລູກລະເບີດບໍ່ ຫັນແຕກ	ການທຳລາຍ ຄັງລະເບີດຕ້ານຄົນ	ການຊ່ວຍເຫລືອ ຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍ	ຂົນຂວາຍສະແຫວງຫາ າ ການສະໜັບສະໜູນ ຕ້ານການນຳໄຊ້ລະເບີດ ດ ຕ້ານຄົນ
--	---	---------------------------	-----------------------------	--

ພາກສ່ວນ ປອ້ງກັນຊາດ, ຊາຍແດນ, ພາຍໃນ/ປອ້ງ ກັນຄວາມສະຫງົບ, ກໍ່ສ້າງ, ຂົນສົ່ງ, ກະສິກຳ, ສະພາບແວດລ້ອມ	ພາກສ່ວນ ສຶກສາ ຖະແຫຼງຂ່າວ	ພາກສ່ວນ ປອ້ງກັນຊາດ, ຊາຍແດນ, ກະຊວງພາຍໃນ/ປອ້ງ ກັນຄວາມສະຫງົບ	ພາກສ່ວນ ສາທາລະນະສຸກ ປະກັນສັງຄົມ ວຽກງານນັກລົບເກີ້ າ ກັນຄວາມສະຫງົບ	ພາກສ່ວນ ຕ່າງປະເທດ ປອ້ງກັນຊາດ ພາຍໃນ/ປອ້ງ ກັນຄວາມສະຫງົບ
--	--------------------------	---	--	---

ໝາຍເຫດ

ຕາຕະລາງນີ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນບັນດາກະຊວງ ແລະກົມກອງຕົ້ນຕໍຂອງລັດ ທີ່ພົວພັນກັບກົດຈະກຳການເກັບກູ້ລະເບີດຢ່າງເປັນປົກກະຕິ. ຄວາມຮັບຜິດຂອງກະຊວງ ແລະກົມກອງອື່ນໆ ອາດມີສ່ວນພົວພັນກັບກົດຈະກຳທີ່ເວົ້າມານັ້ນໄດ້. ນີ້ອາດຈະລວມເອົາກະຊວງທີ່ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບໃນການເກັບພາສີອາກອນ, ເຮັດແຜນການ, ການຄວບຄຸມ ຂາອອກ- ຂາເຂົ້າແລະວຽກ ງານແມ່ຍິງ. ພາກສ່ວນເຫລົ່ານີ້ຄວນຈະເປັນສ່ວນໜຶ່ງ ທີ່ເຂົ້າຮ່ວມໃນຂັ້ນຕອນ ການປຶກສາຫາລືເພື່ອສ້າງລະບຽບການເກັບ ກູ້ລະເບີດ.

ການປຶກສາຫາລືກັບວິຊາການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດ

ຍັງມີຫລາຍອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ ແລະອົງການບໍ່ຂຶ້ນກັບລັດຖະບານ ທີ່ມີປະສິບປະການຢ່າງກ້ວາງຂວາງ ໃນການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດ. ດັ່ງນັ້ນຈຶ່ງຄວນປຶກສາຫາລືນຳພາກສ່ວນນີ້ ໃນເມື່ອສ້າງກົດໝາຍເພື່ອດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດ. ສຳຄັນທີ່ສຸດແມ່ນຄວນປຶກສາກັບອົງການຈັດຕັ້ງ ທີ່ກຳລັງດຳເນີນງານເກັບກູ້ຢູ່ໃນປະເທດ ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ. ອົງການເລົ່ານີ້ ຈະກຳສະພາບໄດ້ດີ ກ່ວາໝູ່ ກ່ຽວກັບຂະໜາດ ແລະ ລັກສະນະຂອງບັນ ຫາດ້ານກັບລະເບີດຝັ່ງດິນ/ ລູກລະເບີດທີ່ບໍ່ຫັນແຕກພາຍໃນປະເທດນັ້ນໆ, ເຊັ່ນບັນຫາ ແລະຂໍ້ຈຳກັດໃນເຊິ່ງປະຕິບັດທີ່ກະທົບຕໍ່ ກິດຈະກຳເກັບກູ້ລະເບີດ. ການປຶກສາຫາລືຄວນກວມເອົາ ທັງເລື່ອງໂຄງສ້າງດ້ານລະບຽບການຈັດຕັ້ງຄຸ້ມຄອງ ທີ່ຈະສ້າງຂຶ້ນ ໂດຍກົດໝາຍໃໝ່ ແລະຜົນຂອງມັນທີ່ຈະມີຕໍ່ກິດຈະກຳທັງຫຼາຍ. ຂາດການປຶກ ສາຫາລືກັບວິຊາ ການເກັບກູ້ລະເບີດແລ້ວ, ມັນອາດເກີດຄວາມຜິດພາດແລະສ້າງບັນຫາແກ່ຍາວກິດຈະກຳ ທີ່ພວມປະຕິບັດຢູ່ ຫລື ອາດເປັນອຸປະສັກໃຫ້ແກ່ການພັດທະນາຂອງໂຄງການໃໝ່.

ການຮຽນຮູ້ປະສົບປະການຈາກປະເທດອື່ນໆ

ບົດການສຶກສາຂະບວນການສ້າງກົດໝາຍດ້ານການດຳເນີນວຽກເກັບກູ້ລະເບີດ ທີ່ຈັດພິມໂດຍສູນກາງສາກົນເກັບກູ້ລະເບີດເພື່ອມະນຸດສະທຳທີ່ ເຈບິວາ (GICHD) ໄດ້ໃຫ້ຄວາມກະຈ່າງແຈ້ງ ເຖິງປະສົບປະການຂອງປະເທດທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກກັບລະເບີດຝັງດິນ/ລູກລະເບີດທີ່ບໍ່ທັນແຕກ ທີ່ໄດ້ສ້າງຕັ້ງອົງການເກັບກູ້ລະເບີດແຫ່ງຊາດ (NMAA) ຫລືສູນດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດ (MAC) ໂດຍອີງຕາມກົດໝາຍແຫ່ງຊາດໄໝ່ ຊຶ່ງພາຍ ຫລັງໄດ້ມີການຮັບຮອງເອົາກົດໝາຍໄໝ່ນັ້ນແລ້ວ, ກໍພົບວ່າມີກົດໝາຍຫຼາຍສະບັບແມ່ນບໍ່ຄົບຖ້ວນອັນໄດ້ສ້າງອຸປະສັກໃຫ້ແກ່ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດຈະກຳເກັບກູ້ລະເບີດ. ໃນບາງ ປະເທດ, ຕອ້ງໄດ້ດັດແກ້ກົດໝາຍເພື່ອຈະສາມາດສືບຕໍ່ດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດຕໍ່ໄປ- ແລະໃນສະ ພາບດັ່ງກ່າວ ເຮັດໃຫ້ຕ້ອງເສັຍເວລາ ແລະຊັບພະຍາກອນອື່ນໆໄປຢ່າງບໍ່ຈຳເປັນ.

ຄວນມີການປຶກສາຫາລືກັບບັນດາປະເທດທີ່ໄດ້ຮັບຮອງເອົາກົດໝາຍດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດແຫ່ງຊາດມາແລ້ວ ເພື່ອຊອກຮູ້ປະສົບປະການຂອງປະເທດນັ້ນໆໃນການເຜີຍແຜ່ ແລະຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດກົດໝາຍກ່ຽວກັບການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດ. ເຮັດໄດ້ຄືແນວນັ້ນກໍຈະຊ່ວຍ ຊຸມປະເທດທີ່ພວມພັດທະນາສ້າງກົດໝາຍຂອງຕົນເອງໄດ້ ໂດຍອີງໃສ່ບົດຮຽນຈາກປະເທດອື່ນ.

3. ຂໍ້ແນະນຳ: ຂະບວນການສ້າງ ກົດໝາຍດຳເນີນ ການເກັບກູ້ລະເບີດ

ພາກສະເໜີ

ບົດສຶກສາວ່າດ້ວຍຂັ້ນຕອນການສ້າງກົດໝາຍດ້ານວຽກງານເກັບກູ້ລະເບີດ ໄດ້ໃຫ້ເຫັນວ່າ ກົດໝາຍບາງສະບັບ ທີ່ໄຊ້ຄຸ້ມຄອງກົດຈະການເກັບກູ້ລະເບີດນັ້ນ ມີຂໍ້ບົກຜ່ອງຢູ່ບາງຂອດສຳຄັນໆ. ຕົວຢ່າງ, ກົດໝາຍບາງສະບັບ ບໍ່ໄດ້ໃຫ້ສິດອຳນາດຢ່າງພຽງພໍ ແກ່ອົງການເກັບກູ້ລະເບີດແຫ່ງຊາດ (NMAA) ຫລືສູນດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດ (MAC). ດ້ານໜຶ່ງອີກ ບາງກົດໝາຍຊື່ ບໍ່ໄດ້ກວມເອົາວຽກເກັບກູ້ລະເບີດແບບກ້ວາງຂວາງ. ນອກຈາກນັ້ນ ກົດໝາຍ ຈຳນວນໜຶ່ງຊື່ໄດ້ ຖືກສ້າງຂຶ້ນມາ ໂດຍບໍ່ໄດ້ຜ່ານການປຶກສາຫາລືຢ່າງກ້ວາງຂວາງກັບກະຊວງ ແລະ ກົມກອງຕ່າງໆ ທີ່ມີສ່ວນຮ່ວມໃນການດຳ ເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດ. ສະນັ້ນ, ລັດຖະບານຕ້ອງໄດ້ດັດແກ້ ຫລື ຮັບຮອງເອົາກົດໝາຍໃໝ່ເພື່ອແກ້ໄຂ ບັນຫາທັງຫຼາຍທີ່ເກີດຂຶ້ນ.

ກົດໝາຍດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດ ຈະຕ້ອງບົ່ງເຖິງອົງປະກອບສະເພາະບາງຢ່າງທີ່ຈຳເປັນ ເພື່ອໃຫ້ມັນ ສົມບູນແລະບັນລຸໄດ້ຈຸດປະສົງລະດັບຄາດໝາຍ. ສິ່ງດັ່ງກ່າວລວມມີເງື່ອນໄຂ:

- ການສ້າງຕັ້ງອົງການເກັບກູ້ລະເບີດແຫ່ງຊາດ (NMAA);
- ການສ້າງຕັ້ງສູນດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດ (MAC);
- ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດຈະກຳເກັບກູ້ລະເບີດ; ແລະ
- ການຍິ່ງຍືນຮັບຮູ້ ແລະກວດກາຜູ້ດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດ.

ອົງປະກອບແຕ່ລະຢ່າງນີ້ ແມ່ນໄດ້ອະທິບາຍໂດຍລະອຽດຢູ່ຂ້າງລຸ່ມ. ພາສາຄຳສັບທີ່ຄວນນຳໄຊ້ ໂດຍລັດຖະບານໃນການຂຽນຂໍ້ຄວາມເງື່ອນໄຂໃນກົດໝາຍ ແມ່ນໄດ້ບັນຈຸໄວ້ໃນເອກະສານຕິດຄັດ 1.

ອົງການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດແຫ່ງຊາດ

ອົງການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດແຫ່ງຊາດ (NMAA) ແມ່ນໜ່ວຍງານຫລັກທີ່ຮັບຜິດຊອບໃນການຄຸ້ມຄອງຕິດຕາມການດຳເນີນວຽກງານເກັບກູ້ລະເບີດໃນປະເທດທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ. ນັ່ງຂອງຈຸດປະສົງຂອງກົດໝາຍດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດ ກໍແມ່ນເພື່ອສ້າງຕັ້ງອົງການ NMAA ແລະກຳນົດໜ້າທີ່ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງອົງການດັ່ງກ່າວ. ກົດໝາຍນັ້ນຄວນເວົ້າເຖິງເງື່ອນໄຂ ທີ່ຈະແຈ້ງໃນຂົງເຂດດັ່ງລຸ່ມນີ້:

1. **ການສ້າງຕັ້ງອົງການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດແຫ່ງຊາດ (NMAA):** ກົດໝາຍຄວນລະບຸຢ່າງຈະແຈ້ງເຖິງການສ້າງຕັ້ງອົງການ NMAA ຊຶ່ງຈະຕ້ອງປະຊຸມກັນຢ່າງປົກກະຕິ. ນອກຈາກນັ້ນ, ກົດໝາຍກໍຄວນລະບຸແຈ້ງວ່າກະຊວງ ຫລື ກົມ ຫລືສະມະຊິກຝ່າຍບໍລິຫານຄົນໃດພາຍໃນການຈັດຕັ້ງລັດຖະບານທີ່ຈະຄວບຄຸມ ຫລືຮັບຜິດຊອບກິດຈະກຳຂອງອົງການ NMAA.
2. **ການເປັນສະມາຊິກ:** ກົດໝາຍການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດ ຄວນຈະກຳນົດບັນດາກະຊວງ ແລະ/ ຫລື ພະນັກງານຜູ້ທີ່ຈະເປັນສະມາຊິກຂອງ ອົງການ NMAA. ອົງການດັ່ງກ່າວປົກກະຕິຈະປະກອບດ້ວຍພະນັກງານຈາກກະຊວງ ຫລື ກົມຂອງລັດທີ່ ພົວພັນກັບກິດຈະກຳການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດ (ເຊັ່ນ: ກະຊວງກະສິກຳ, ປ່າໄມ້ ແລະ ສິກສາ, ການຕ່າງປະເທດ, ສາທາລະນະສຸກ, ກະຊວງພາຍໃນ ແລະບໍລິການສັງຄົມ- ເບິ່ງຕາມ ບັນດາສຳນັກ 1. ອົງການ NMAA ຍັງປະກອບດ້ວຍຕົວແທນ ຈາກອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນແລະອົງການຈັດຕັ້ງອື່ນໆທີ່ມີສ່ວນຮ່ວມໃນການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດ. ຕາມປົກກະຕິແລ້ວ ອົງການຈັດຕັ້ງເຫລົ່ານີ້ ແມ່ນຖືກເຊີນເຂົ້າຮ່ວມໃນນາມຜູ້ສັງເກດການຢູ່ໃນວຽກງານຂອງອົງການ NMAA. ນອກນັ້ນ ກົດໝາຍຄວນຈະກຳນົດເອົາກະຊວງ ຫລື ກົມໃດໜຶ່ງ ທີ່ຈະເປັນປະທານກອງປະຊຸມ ແລະບົ່ງໄວ້ວ່າພາກສ່ວນໃດຈະມີບົດບາດເປັນກອງເລຂາໃຫ້ແກ່ອົງການ NMAA ໃນກໍລະນີທີ່ສູນດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດບໍ່ເຮັດບົດບາດນີ້.

ຄວາມຮັບຜິດຊອບ: ກົດໝາຍການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດຄວນຈະລະບຸວ່າອົງການ NMAA ແມ່ນໜ່ວຍງານທີ່ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບລວມໃນການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດໃນຂອບເຂດທີ່ວ່າປະເທດ. ໃນນັ້ນ, ອົງການນີ້ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບໃນການຕັດສິນໃຈໃນທາງຍຸດທະສາດ ແລະນະໂຍ ບາຍທີ່ພົວພັນເຖິງການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດ. ສະເພາະຢ່າງອື່ນ, ກົດໝາຍຄວນຈະກຳນົດວ່າ ອົງການ NMAA ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບ:

- ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດ ທັງໝົດ;
- ການຮັບຮອງເອົາ ນະໂຍບາຍແຫ່ງຊາດ, ຍຸດທະສາດ, ບຸລິມະສິດ ແລະແຜນງານປະຈຳປີ ເພື່ອຫລຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຂອງກັບລະເບີດຝັ່ງດິນ / ລູກລະເບີດທີ່ບໍ່ທັນແຕກ (ເຊັ່ນ: ແຜນດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດແຫ່ງຊາດ);

- ການລາຍງານ ດ້ານຄວາມຄືບໜ້າໃນເລື່ອງການເກັບກູ້ລະເບີດ ຕໍ່ສະພາ, ສາທາລະນະຊືນ, ຜູ້ໃຫ້ທຶນ, ສະຫະປະຊາຊາດ ແລະພາກສ່ວນອື່ນໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ; ແລະ
- ຄຸ້ມຄອງດູແລການເຮັດວຽກຂອງສູນດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດ.

ສູນດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດ

ສູນດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດ (MAC) ແມ່ນໜ່ວຍປະຕິບັດງານ ທີ່ ຜັນຂະຫຍາຍນະໂຍບາຍຂອງອົງການ NMAA ທັງເປັນຈຸດສຸມໃຈກາງໃນການປະສານງານກົດຈະກຳການເກັບກູ້ລະເບີດໃນພາກສະໜາມ. ໃນກໍລະນີທີ່ບັນຫາກັບລະເບີດຝັງດິນ/ ລູກລະເບີດທີ່ບໍ່ທັນແຕກ ຢູ່ໃນສະພາບຮ້າຍແຮງ, ສູນດັ່ງກ່າວນີ້ຈະມີໜ້າທີ່ ຄວາມຮັບຜິດຊອບຢ່າງກວ້າງຂວາງ.

ຂ້າງລຸ່ມນີ້ແມ່ນຈຸດສຳຄັນກ່ຽວກັບການສ້າງຕັ້ງສູນ NMAA ຊຶ່ງຈະຕ້ອງໄດ້ພິຈາລະນາ ຄົ້ນຄວ້າໃນເວລາສ້າງກົດໝາຍການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດ.

- 1) **ການສ້າງຕັ້ງສູນ MAC:** ເຊັ່ນດຽວກັບກໍລະນີອົງການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດແຫ່ງຊາດ (NMAA), ການສ້າງຕັ້ງສູນ MAC ຈະຕ້ອງລະບຸໄວ້ຢ່າງຈະແຈ້ງໃນກົດໝາຍ ໃນນາມເປັນໜ່ວຍປະສານງານເພື່ອດຳເນີນວຽກເກັບກູ້ລະເບີດໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ.
- 2) **ການສະໜອງທຶນ:** ກົດໝາຍຄວນຊີ້ແຈງກ່ຽວກັບແຫຼ່ງທຶນຂອງສູນ MAC. ທຶນສຳລັບກົດຈະກຳທັງຫຼາຍ, ລວມທັງເງິນສຳລັບເປັນເງິນເດືອນຂອງພະນັກງານ, ຕາມທຳມະດາແລ້ວແມ່ນເອົາມາຈາກງົບປະມານແຫ່ງຊາດຂອງປະເທດທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ. ປະຕິບັດເຊັ່ນນີ້ໄດ້ ມັນຈະຮັບປະກັນວ່າສູນ MAC ມີແຫລ່ງທຶນທີ່ແນ່ນອນ ແລະ ຈະສາມາດຂຶ້ນແຜນກົດຈະກຳໄດ້ຕາມນັ້ນ. ນອກຈາກເງິນຈາກງົບປະມານແຫ່ງຊາດແລ້ວ, ເງິນທຶນຍັງສາມາດໄດ້ມາຈາກອົງການ ສາກົນທີ່ໃຫ້ທຶນ, ພາກເອກະຊົນ ແລະແຫລ່ງອື່ນໆ ປະເພດດຽວກັນ.

3) **ຄວາມຮັບຜິດຊອບ:** ຍອ້ນເປັນໜ່ວຍງານທີ່ຄຸ້ມຄອງການເກັບກູ້ລະເບີດຕົວຈິງ, ສູນ MAC ຈະຕ້ອງມີຄວາມຮັບຜິດຊອບຈຳນວນນຶ່ງ. ລະບຽບກົດໝາຍເພື່ອເກັບກູ້ລະເບີດທີ່ມີ ປະສິດິຜົນຄວນໃຫ້ສິດອຳນາດແກ່ສູນ MAC ເພື່ອຈະໄດ້ປະຕິບັດໜ້າວຽກດັ່ງລຸ່ມນີ້:

- ການປະສານງານເພື່ອດຳເນີນວຽກເກັບກູ້ລະເບີດໃນຂອບເຂດທີ່ວ່າປະເທດ;
- ຄຸ້ມຄອງ ແລະເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນຂ່າວສານການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດ;
- ກະກຽມ ແລະຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນ ແລະຍຸດທະສາດການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດແຫ່ງຊາດແລະແຜນງານປະຈຳປີ;
- ການກຳນົດມາດຖານເພື່ອຈັດບຸລິມະສິດສຳລັບເກັບກູ້ລະເບີດ;
- ການຍື່ນຍືນອອກການຮັບຮອງໃຫ້ຜູ້ເກັບກູ້ລະເບີດ ແລະຕິດຕາມກວດກາກິດຈະກຳການເກັບກູ້ລະເບີດ(ເບິ່ງຂ້າງລຸ່ມ);
- ການຮ່າງ ແລະຮັບຮອງເອົາມາດຕະຖານການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດແຫ່ງຊາດ (ເບິ່ງຕາມຂ້າງລຸ່ມ);
- ດຳເນີນກິດຈະກຳການເກັບກູ້ລະເບີດໂດຍອີງຕາມແຜນງານແຫ່ງຊາດ;
- ຮັບປະກັນການຄຸ້ມຄອງດ້ານຄຸນນະພາບຂອງກິດຈະກຳການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດ;
- ທຳໜ້າທີ່ເປັນກອງເລຂາໃຫ້ແກ່ອົງການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດແຫ່ງຊາດ NMAA.

ນອກຈາກນັ້ນ, ມັນກໍອາດເປັນປະໂຫຍດຖ້າກົດໝາຍໃຫ້ສິດອຳນາດແກ່ສູນ MAC ໃນການຮັບຮອງເອົາທິດຊີ້ນຳເພີ່ມເຕີມ ແລະລະບຽບການເພື່ອຈະໄດ້ບັນລຸໜ້າວຽກຂ້າງເທິງນັ້ນ. ນອກຈາກຄວາມຮັບຜິດຊອບຂ້າງເທິງ ແລ້ວ, ຍັງມີຫລາຍໆໜ້າວຽກທາງດ້ານບໍລິຫານຄຸ້ມຄອງແລະປະເດັ່ນບັນຫາຂັ້ນຕອນທີ່ຕ້ອງພັດທະນາ, ເຊັ່ນ: ລະບຽບພະນັກງານ ແລະເງື່ອນໄຂການອອກໃບຢັ້ງຢືນໃຫ້ຜູ້ດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດ. ມາດຕະການດັ່ງກ່າວ ຕາມທຳມະດາແມ່ນ ຈະບໍ່ລວມຢູ່ໃນກົດໝາຍການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດ, ແຕ່ມັນຈະຢູ່ໃນຮູບຄຳສັ່ງ ແລະກົດລະບຽບພາຍໃນ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ກົດໝາຍການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດອາດໃຫ້ສິດແກ່ສູນ MAC ໃນການສ້າງບັນດາລະບຽບການຕ່າງໆ ໃນເມື່ອເຫັນວ່າຈຳເປັນ ແລ້ວກໍຍື່ນສະເໜີໄປຍັງອົງການ NMAA ເພື່ອຂໍອະນຸມັດ. ມັນກໍແລ້ວແຕ່ໂຄງສ້າງການຈັດຕັ້ງ, ສູນ MAC ອາດບໍ່ຈຳເປັນຕ້ອງເປັນອົງກອນປະສານວຽກຂົນຂວາຍ, ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫລືອຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍ ຫລື ເຮັດໜ້າທີ່ທຳລາຍ *ສະຕອກ໌* ລູກລະເບີດທີ່ໄດ້ເກັບມ້ຽນໄວ້.

ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດຈະກຳເກັບກູ້ລະເບີດ

ກົດໝາຍການເກັບກູ້ລະເບີດ ຈະຕ້ອງກຳນົດອົງປະກອບການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດ ທີ່ ຈະດຳເນີນໄປ ພາຍໃນປະເທດ. ໃນນາມທີ່ເປັນໜ່ວຍງານຕົ້ນຕໍໃນເບື້ອງຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ, ກົດຈະກຳສ່ວນໃຫຍ່ຈະຂຶ້ນ ກັບຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງສູນ MAC. ສູນນີ້ສາມາດດຳເນີນການດ້ວຍຕົວເອງ ແລະ/ ຫລືປະສານງານ ກັບພາກສ່ວນກະຊວງຂອງລັດ, ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ, ອົງການທີ່ບໍ່ຂຶ້ນກັບລັດຖະບານ ແລະພາກສ່ວນ ເກັບກູ້ລະເບີດເອກະຊົນ.

ກົດຈະກຳສະເພາະທີ່ຕ້ອງເຮັດໃນປະເທດໃດນຶ່ງນັ້ນ, ມັນກໍ່ ຂຶ້ນກັບລັກສະນະຂອງບັນຫາກັບລະເບີດຝັງ ດົນ/ ລູກ ລະເບີດທີ່ບໍ່ທັນແຕກ. ກົດໝາຍການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດຄວນຈະຖືກອອກແບບ ໃຫ້ ສອດຄ່ອງກັບ ຄວາມຕ້ອງການສະເພາະຂອງແຕ່ລະປະເທດ. ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດທີ່ສະແດງໄວ້ໃນ *ບັອກສ໌* ຫ້ອງ 3 ຂ້າງລຸ່ມ ແມ່ນການຈັດຕັ້ງ ໃນກໍລະນີທີ່ບັນຫາກັບລະເບີດ /ລູກລະເບີດທີ່ບໍ່ທັນແຕກມີ ຄວາມຮຸນແຮງ. ກົດ ຈະກຳເຫລົ່ານີ້ຄວນເອົາລວມເຂົ້າໃນກົດໝາຍການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດ.

**ບັອກສ໌ ຫ້ອງທີ 3. ກິດຈະກຳການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດ ທີ່ຈະໄດ້ເອົາເຂົ້າໃນລາຍການ
ຂອງກົດໝາຍການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດ**

- ສຳລວດ, ຂັ້ນແຜນທີ່ ແລະໝາຍພັນທີ່ກັບລະເບີດຝັງດິນ/ ລູກລະເບີດທີ່ບໍ່ທັນແຕກ. ນັ້ງໃນກິດຈະກຳຕົ້ນຕໍທີ່ສູນ MAC ມັກຈະໄດ້ປະຕິບັດ ແມ່ນການກຳນົດ, ບັນທຶກ ແລະໝາຍພັນທີ່ອັນຕະລາຍ ເນື່ອງ ຈາກວ່າມີກັບລະເບີດຝັງດິນ ແລະລູກລະເບີດທີ່ບໍ່ທັນແຕກ. ກິດຈະກຳເຫລົ່ານີ້ ແມ່ນຈຸດ ເລີ່ມຕົ້ນຂອງ ກິດຈະກຳ ອື່ນໆ, ເຊັ່ນ: ການເກັບກູ້ກັບລະເບີດ/ ລູກລະເບີດ ທີ່ບໍ່ທັນ ແຕກ, ການ ໃຫ້ການສຶກສາເພື່ອຫລຸດຜ່ອນ ຄວາມສ່ຽງໄພ ຈາກລະເບີດ ແລະການປະສານງານກິດຈະກຳ ຂອງອົງການສາກົນ ຫລືຜູ້ເກັບກູ້ລະເບີດພາຍໃນປະເທດ. ການລວມເອົາກິດຈະກຳເຫລົ່ານີ້ ເຂົ້າໃນກົດໝາຍການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດ ມັນຈະຊ່ວຍເປັນພື້ນຖານທາງດ້ານກົດໝາຍທີ່ຈະໃຫ້ນັກສຳລວດ ແລະພະນັກງານຄົນອື່ນໆສາມາດເຂົ້າເຖິງ ເຂດທີ່ມີລະເບີດ, ເຂົ້າເຖິງເຈົ້າໜ້າທີ່ພະນັກງານລັດ ແລະສາມາດມີຂໍ້ມູນຂ່າວສານເພື່ອການປະຕິບັດ ກິດຈະກຳ ຂອງຕົນ.
- ການເກັບກູ້. ພາຍຫລັງໄດ້ກຳນົດ, ບັນທຶກ ແລະໝາຍພັນທີ່ກັບລະເບີດ ແລະລູກລະເບີດ ທີ່ບໍ່ທັນແຕກແລ້ວ, ແມ່ນຈະຕ້ອງໄດ້ເກັບກູ້ລະເບີດດັ່ງກ່າວອອກ. ດັ່ງທີ່ກ່າວໄວ້ຂ້າງເທິງ, ກິດ ໝາຍການດຳເນີນການເກັບ ກູ້ລະເບີດ ຈະຊ່ວຍໃຫ້ພະນັກງານເກັບກູ້ສາມາດເຂົ້າໄປໃນພື້ນທີ່ທີ່ມີລະເບີດ ແລະສາມາດໄດ້ຂໍ້ມູນ ເພື່ອປະຕິບັດ ໜ້າທີ່ວຽກງານຂອງຕົນ.
- ການໃຫ້ການສຶກສາເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງໄພຈາກລະເບີດ. ການບອກເລົ່າສິດສອນໃຫ້ປະຊາຊົນຮູ້ວິທີການດຳລົງຊີວິດໃນສະພາບແວດລ້ອມ ທີ່ມີກັບລະເບີດຝັງດິນ ແລະລູກລະເບີດທີ່ບໍ່ແຕກ ແມ່ນສ່ວນນຶ່ງສຳຄັນຂອງຄວາມພະຍາຍາມຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງ ບໍ່ໃຫ້ມັນກາຍເປັນຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍຈາກອາວຸດປະເພດນີ້. ການໃຫ້ການສຶກສາເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງໄພຈາກລະເບີດ ມັກຈະຖືກເບິ່ງຂ້າມວ່າບໍ່ເປັນສ່ວນນຶ່ງຂອງກົດໝາຍດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດ, ດັ່ງນັ້ນຄວນກ່າວເຖິງບັນຫານີ້ໂດຍສະເພາະຢູ່ໃນກົດໝາຍດັ່ງກ່າວ. ເຮັດໄດ້ແບບນີ້, ມັນຈະເປັນພື້ນຖານໃຫ້ແກ່ການນຳເອົາຫົວຂໍ້ການສຶກສາເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງໄພຈາກລະເບີດເຂົ້າໃນຫລັກສູດ ຂອງໂຮງຮຽນ ຖ້າຫາກເຫັນຈຳເປັນ, ພ້ອມທັງເອົາເຂົ້າໃນລາຍການໂຄສະນາຂອງສື່ ມວນຊົນ ຕ່າງໆ ໃນລະດັບທ້ອງຖິ່ນ ແລະລະດັບປະເທດ.
- ຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຂໍ້ມູນກັບລະເບີດຝັງດິນ/ລູກລະເບີດທີ່ບໍ່ທັນແຕກ. ສູນ MAC ມີຄວາມ ຮັບຜິດຊອບໃນການເກັບກຳສັງລວມຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ກ່ຽວກັບທີ່ຕັ້ງຂອງພື້ນທີ່ ທີ່ຖືກກະທົບຈາກ ລະເບີດ ແລະຂໍ້ມູນການເກີດອຸບປະຕິເຫດຈາກລະເບີດ. ສູນ MAC ຕາມປົກກະຕິຈະຄວບຄຸມ ສູນຂໍ້ມູນສຳຄັນທີ່ເກັບຮັກສາຂໍ້ມູນນີ້ ແລະ ໂດຍປະສານງານສົມທົບກັບອົງການ ສ້າງແຜນທີ່ ແຫ່ງຊາດ- ຈະຜະລິດແຜນທີ່, ແຜນ ຊາດໜີ້ ແລະຂໍ້ມູນອື່ນໆ ອອກມາເພື່ອ ຈະຖືກນຳໄຊ້ໂດຍ ຜູ້ເກັບກູ້ລະເບີດ. ການມອບໝາຍຄວາມຮັບຜິດຊອບນີ້ ດ້ວຍກົດໝາຍ ຈະເປັນພື້ນຖານໃຫ້ແກ່ ສູນ MAC ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກິດຈະກຳເລົ່ານີ້ ແລະຊ່ວຍຫຼີກລ້ຽງຂໍ້ຂັດແຍ້ງທີ່ອາດເກີດຂຶ້ນໄດ້ລະຫວ່າງໜ່ວຍງານສ້າງແຜນທີ່ແຫ່ງຊາດອື່ນໆ.
- ການທຳລາຍ ສະຕອກ ຄັງລະເບີດ. ບັນດາປະເທດທີ່ເປັນສະມາຊິກຂອງສົນທິສັນຍາ ວ່າດ້ວຍ ການຫ້າມໄຊ້ກັບລະເບີດຝັງດິນຕ້ານຄົນແມ່ນຈະຕ້ອງໄດ້ທຳລາຍ ສະຕອກ ຄັງ ລະເບີດຕ້ານ ຄົນຂອງຕົນທັງໝົດ. ໃນເລື່ອງນີ້ ມີ ຫລາຍປະເທດໄດ້ເອົາເງື່ອນໄຂຂໍ້ຄວາມນີ້ເຂົ້າໄວ້ໃນກົດໝາຍດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດ ແລະມອບວຽກນີ້ໃຫ້ເປັນພາລະຂອງສູນ MAC. ການລວມເອົາບັນຫານີ້ເຂົ້າໃນກົດໝາຍຈະອຳນວຍຄວາມຄວນດວກ ໃຫ້ແກ່ການພັດທະນາພື້ນຖານດ້ານກົດໝາຍຂອງປະເທດໃນເວລາສ້າງກົດລະບຽບວ່າດ້ວຍການມີໄວ້ໃນຄອບຄອງ, ການຂົນສົ່ງ, ການເກັບຮັກສາ ແລະການທຳລາຍລະເບີດຕ້ານຄົນ ແລະອາວຸດອື່ນໆປະເພດດຽວກັນ.

ການຊ່ວຍເຫລືອຜູ້ເຄາະຮ້າຍ. ການຮັກສາໃນດ້ານການແພດ, ການບຳບັດພື້ນຟູ ບັນດາຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍຈາກກັບລະເບີດຝັງດິນ ແລະລູກລະເບີດທີ່ບໍ່ທັນແຕກ ແລະການຊ່ວຍເຂົາເຈົ້າກັບສູ່ສັງຄົມຊຸມຊົນຂອງຕົນ ກໍແມ່ນໜ້າວຽກສ່ວນສຳຄັນຂອງການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດ. ການຊ່ວຍເຫລືອຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍມັກຈະຕົກເປັນພາລະຂອງກະຊວງທີ່ພົວພັນກັບວຽກງານສາທາລະນະສຸກ ແລະການບໍລິການສັງຄົມ. ຍ້ອນເປັນຈຸດໃຈກາງຂອງວຽກດຳເນີນ ການເກັບກູ້ລະເບີດແຫ່ງຊາດ, ສູນ MAC ອາດຖືບົດບາດໃນການປະສານງານໃນດ້ານນີ້, ຖ້າ ຫາກ ມີຄວາມຕ້ອງການ, ຫຼື ມອບໃຫ້ເຮັດວຽກກັບກະຊວງກ່ຽວຂ້ອງອື່ນໆ ເພື່ອຊ່ວຍກຳນົດຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍທີ່ຕ້ອງການການຊ່ວຍ ເຫລືອດ້ານການແພດ, ການບຳບັດພື້ນຟູ ຫລື ດ້ານສັງຄົມ. ການກຳນົດເອົາກິດຈະກຳເລົ່ານີ້ເຂົ້າໃນກົດໝາຍຈະອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ການປະສານງານລະຫວ່າງອົງການຈັດຕັ້ງຕ່າງໆທີ່ມີສ່ວນຮ່ວມໃນດ້ານນີ້.

ການອອກໃບຢັ້ງຢືນຮັບຮອງ ແລະກວດກາຕິດຕາມຜູ້ເກັບກູ້ລະເບີດ

ການເກັບກູ້ລະເບີດແມ່ນໜ້າວຽກທີ່ມີແຕ່ຄົນມີຄວາມສາມາດເປັນຜູ້ເຮັດໄດ້. ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການ ກັບກູ້ລະເບີດຕ້ອງຮຽກຮ້ອງໃຫ້ຜູ້ປະກອບການເກັບກູ້ລະເບີດມີໃບຢັ້ງຢືນຮັບຮອງວ່າຕົນເປັນຜູ້ມີວິຊາ ການສາມາດເຮັດໜ້າທີ່ນັ້ນໄດ້ ກ່ອນເລີ່ມຕົ້ນກິດຈະກຳໃນປະເທດ, ທັງນີ້ແມ່ນເພື່ອຮັບປະກັນວ່າອົງ ການສາກົນ, ອົງການທີ່ບໍ່ຂຶ້ນກັບລັດຖະບານແລະບໍລິສັດເອກະຊົນ ມີວິຊາການແນ່ນອນໃນການຂຶ້ນແຜນ ແລະຄຸ້ມຄອງດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດ ແລະສາມາດປະຕິບັດວຽກງານການເກັບກູ້ລະເບີດຕ່າງໆໄດ້. ການຮຽກຮ້ອງໃຫ້ຜູ້ເກັບກູ້ລະເບີດຕ້ອງມີ ໃບຢັ້ງຢືນວິຊາການນັ້ນ ມັນ ຈະຮັບປະກັນວ່າໜ້າວຽກເກັບກູ້ ລະເບີດທີ່ປະຕິບັດນັ້ນ ແມ່ນປະຕິບັດໄປຕາມມາດຕະຖານ ແລະບຸລິມະສິດແຫ່ງຊາດ.

ກົດໝາຍກ່ຽວກັບການເກັບກູ້ລະເບີດຄວນຈະໃຫ້ສິດແກ່ ສູນ MAC ໃນການກຳນົດມາດຖານການຢັ້ງຢືນ ຄວາມສາມາດວິຊາການ ແລະກຳນົດແຈ້ງວ່າ MAC ນັ້ນເອງເປັນໜ່ວຍງານທີ່ຮັບຜິດຊອບໃນການຕັດ ສິນບັນຫາດັ່ງກ່າວໄດ້. ຂະບວນການອອກໃບຢັ້ງຢືນ ນີ້ຄວນອະນຸຍາດໂອກາດອຸທອນຕໍ່ອົງການ NMAA ໃນກໍລະນີທີ່ເຂົ້າໃຈວ່າ MAC ໄດ້ຕັດສິນບັນຫາທີ່ບໍ່ເໝາະສົມ.

ການມີເອກະສານຢັ້ງຢືນຄວາມສາມາດວິຊາການນີ້ໂດຍທົ່ວໄປແມ່ນຮຽກຮ້ອງນຳອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ມີສ່ວນ ຮ່ວມໃນການເກັບກູ້ລະເບີດເພື່ອມະນຸດສະທຳ ແລະອົງການໃຫ້ການສຶກສາເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງຈາກ ລະເບີດແລະ, ໃນບາງກໍລະນີ, ແມ່ນຮຽກຮ້ອງນຳພະແນກການທີ່ທຳລາຍ ຄັງສະຕ້ອງ ລະເບີດ. ສູນ MAC ຕາມປົກກະຕິຈະບໍ່ຮັບຜິດຊອບອອກໃບຢັ້ງຢືນໃຫ້ແກ່ອົງການ ຈັດຕັ້ງທີ່ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫລືອ ແກ່ຜູ້ ຖືກເຄາະຮ້າຍ ຫຼື ອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ທຳການຂົນຂວາຍຍາດແຍ່ງການສະໜັບສະໜູນ.

ການຄວບຄຸມຄຸນນະພາບແມ່ນປັດໃຈສຳຄັນຕໍ່ຄວາມສຳເລັດຂອງການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດ. ສະນັ້ນ, ສູນ MAC ຈະຕ້ອງຮັບປະກັນວ່າວຽກທີ່ກຳລັງດຳເນີນຢູ່ ແລະໂຄງການທີ່ສຳເລັດໄປແລ້ວນັ້ນ ແມ່ນໄດ້ຖືກຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂດຍອົງຕາມມາດຕະຖານແຫ່ງຊາດ ແລະອົງຕາມບຸລິມະສິດ ຂອງແຜນງານ ການເກັບກູ້ລະເບີດ. ໃນຂັ້ນຕອນການເກັບກູ້ລະເບີດ, ການຕິດຕາມກວດກາການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ກ່ອນ, ໃນຊ່ວງການເກັບກູ້ ແລະການກວດກາພື້ນທີ່ ທີ່ໄດ້ທຳການເກັບກູ້ແລ້ວກ່ອນການມອບຮັບເປັນທາງການ ຈະຮັບປະກັນວ່າການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແມ່ນໄດ້ເຮັດໄປຢ່າງປອດໄພ ແລະໂດຍອົງຕາມພັນທະທາງສັນຍາ - ແລະຮັບປະກັນວ່າພື້ນທີ່ດິນແມ່ນມີຄວາມປອດໄພສຳລັບການນຳໄຊ້.

ບັນດາສຳຫ້ອງ 4: ມາດຕະຖານການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດສາກົນ
ມາດຕະຖານສາກົນໄດ້ຖືກສ້າງຂຶ້ນສຳລັບຫລາຍກິດຈະກຳທີ່ລະບຸໄວ້ໃນ *ບັນດາ ຫ້ອງ* ທີ່ 3. ມັນໄດ້ໃຫ້ຂໍ້ແນະນຳທີ່ ຈຳເປັນກ່ຽວກັບວິທີການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດຢ່າງປອດໄພ, ມີປະສິດທິຜົນແລະມີປະສິດທິພາບ. ນອກນັ້ນມັນ ຍັງມີຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ສຳຄັນກ່ຽວກັບການອອກໃບຢັ້ງຢືນຮັບຮອງ ແລະກວດກາຕິດຕາມອົງການຈັດຕັ້ງ ທີ່ດຳເນີນ ການເກັບກູ້ລະເບີດ. ກົດໝາຍກ່ຽວກັບການເກັບກູ້ລະເບີດຄວນຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີການສ້າງມາດຕະຖານ ການດຳເນີນ ວຽກ ເກັບກູ້ລະ ເບີດ ໂດຍອົງຕາມ ມາດຕະຖານສາກົນ. ມາດຕະຖານການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດສາກົນສາມາດຫາໄດ້ ຈາກ ອິນເຕີເນັດ www.mineactionstandards.org. UNMAS, UNDP ແລະ GICHD ສາມາດໃຫ້ ການຊ່ວຍເຫລືອໃນການນຳໄຊ້ ແລະຕິດຄວາມໝາຍ ມາດຕະຖານການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດສາກົນ ແລະຄວນ ພົວພັນເພື່ອເອົາຂໍ້ມູນເພີ່ມເຕີມ. ຂໍ້ມູນຕິດຕໍ່ພົວພັນອົງການເຫລົ່ານີ້ແມ່ນ ໃຫ້ໄວ້ໃນເອກະສານຕິດຄັດ 2.

ອົງປະກອບເພີ່ມເຕີມທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ພິຈາລະນາຄືນຄັ້ວ

ການກຳນົດນິຍາມ

ການກຳນົດນິຍາມທີ່ຈະແຈ້ງມີຄວາມສຳຄັນບໍ່ວ່າໃນກົດໝາຍໂດຍໆ. ດັ່ງນັ້ນກົດໝາຍການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດຄວນໃຫ້ຄຳນິຍາມກ່ຽວກັບຄຳສັບກ່ຽວການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດທີ່ລະບຸໄວ້ໃນ ຂໍ້ຄຳເວົ້າເງື່ອນໄຂຂອງກົດໝາຍ. ຄຳສັບເລົ່ານີ້ອາດກວມເອົາຄຳສັບເຊັ່ນ: ການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດ, ການເກັບກູ້ລະເບີດເພື່ອມະນຸດສະທຳ, ການໃຫ້ການສຶກສາດ້ານຄວາມສ່ຽງຈາກລະເບີດ, ການຊ່ວຍເຫລືອຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍ ແລະນິຍາມອື່ນໆ. ນິຍາມຄຳສັບເລົ່ານີ້ ຊຶ່ງໄດ້ອີງຕາມມາດຕະຖານ ການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດສາກົນ (IMAS), ແມ່ນລວມຢູ່ໃນເອກະສານຕິດຄັດ 4. ການນຳໃຊ້ນິຍາມຂອງມາດຕະຖານການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດສາກົນ (IMAS) ເມື່ອໄດ້ທາກພໍເຮັດໄດ້ນັ້ນ ມັນຈະຮັບປະກັນໃຫ້ມີ ຄວາມສະເໝີສະເໝີປາຍລະຫວ່າງມາດຕະຖານ ແລະ ຄຳສັບເລົ່ານີ້ທີ່ໃຊ້ໃນກົດໝາຍສະບັບນີ້. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ ໃນບາງກໍລະນີ, ການກຳນົດນິຍາມອາດຈຳເປັນຕ້ອງມີການດັດແກ້ເພື່ອໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບ ສະພາບຕົວຈິງໃນປະເທດທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກກັບລະເບີດຝັງດິນ/ ລູກລະເບີດທີ່ບໍ່ທັນແຕກ.

ຖ້າ ກົດໝາຍການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດ ຫາກຕ້ອງກ່າວເຖິງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດສິນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍການຫ້າມໄຊ້ກັບລະເບີດຝັງດິນຕ້ານຄົນ ຫລື ເວົ້າເຖິງອະນຸສັນຍາດັດແກ້ສະບັບ II ຂອງສິນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍອາວຸດທຳມະດາບາງປະເພດ (Convention on Certain Conventional Weapons), (ເບິ່ງຂ້າງລຸ່ມ), ສິ່ງສຳຄັນ ແມ່ນວ່າ ກົດໝາຍການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດດັ່ງກ່າວນັ້ນຕ້ອງໄດ້ນຳໃຊ້ຄຳນິຍາມທີ່ມີຢູ່ໃນເຄື່ອງມືກົດໝາຍສາກົນທັງສອງສະບັບນັ້ນ. ເຮັດໄດ້ຄືແນວນີ້, ມັນຈະຮັບປະກັນ ໃຫ້ມີຄວາມສອດຄ່ອງໃນການໄຊ້ຄຳສັບຊຶ່ງລະບຸໄວ້ໃນສິນທິສັນຍາສາກົນ ແລະໃນຂໍ້ຄວາມທີ່ຂຽນໄວ້ ໃນ ກົດໝາຍການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດ.

ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂໍ້ຜູກພັນສິນທິສັນຍາລະຫວ່າງຊາດ

ບາງປະເທດທີ່ເປັນສະມາຊິກສິນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍການຫ້າມໄຊ້ກັບລະເບີດຝັງດິນຕ້ານຄົນ ຫລື ອະນຸສັນຍາດັດແກ້ສະບັບ II ຂອງສິນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍອາວຸດທຳມະດາບາງປະເພດ ກໍຍັງໄດ້ນຳໃຊ້ ກົດໝາຍດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດຂອງຕົນເພື່ອເປັນພາຫະນະ ປະຕິບັດເງື່ອນໄຂບັນດາສິນທິສັນຍາສາກົນ ເລົ່ານັ້ນ. ນອກຈາກສິ່ງອື່ນໆແລ້ວ, ສິນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍການຫ້າມໄຊ້ກັບລະເບີດຝັງດິນຕ້ານຄົນ ຍັງຮຽກຮ້ອງໃຫ້ເຮັດເຄື່ອງໝາຍ ແລະເກັບກູ້ລະເບີດ ອອກຈາກພື້ນທີ່ ພ້ອມທັງຮຽກຮ້ອງໃຫ້ທຳລາຍຄັງສະຕ້ອກ ລະເບີດຕ້ານຄົນ. ອະນຸສັນຍາດັດແກ້ສະບັບ II ຍັງເວົ້າເຖິງພັນທະຜູກພັນໃນການເຮັດເຄື່ອງໝາຍ ແລະເກັບກູ້ລະເບີດ ກໍຄື ແຮ້ວ ແລະອຸປະກອນອື່ນໆ. ກິດຈະກຳເຫລົ່ານີ້ສ່ວນຫຼາຍແມ່ນ ຢູ່ໄຕ້ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງອົງການ NMAA ແລະ ສູນ MAC.

ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ມີບາງປະເທດຊື່ປະຕິບັດສົນທິສັນຍາສາກົນນັ້ນແບບສະເພາະຕ່າງໆ. ບໍ່ວ່າຈະປະຕິບັດດ້ວຍຮູບການໃດກໍຕາມ, ບັນດາອົງການເກັບກູ້ລະເບີດກໍເຫັນດີ ຖືວ່າຮັບໄດ້. ມັນກໍແລ້ວແຕ່ ປະເທດກຽວຂ້ອງທີ່ຈະຕັດສິນໃຈເອົາເອງວ່າ ຈະໃຊ້ວິທີການແບບໃດທີ່ຈະດີທີ່ສຸດເພື່ອ ບັນລຸຈຸດປະ ສົງການດຳເນີນການເກັບກູ້ ລະເບີດຂອງຕົນ ແລະເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດສົນທິສັນຍາທີ່ຕົນເປັນສະມາຊິກ.

ຄວາມຮັບຜິດຊອບໃນເວລາເກີດອຸບັດເຫດ

ຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ອຸບັດເຫດຂອງກັບລະເບີດຝັງດິນ/ລູກລະເບີດທີ່ບໍ່ທັນແຕກແມ່ນສິ່ງທີ່ຜູ້ເກັບກູ້ລະເບີດເປັນຫ່ວງ. ໃນຊຸມປີຜ່ານມາ, ໄດ້ເກີດຫລາຍກໍລະນີທີ່ຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍ ຫລືຄອບຄົວຂອງຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍໄດ້ຮັບອັງຟອ້ງຮຽກຄ່າເສຍຫາຍທາງແພ່ງ ຫລື ບໍ່ກໍທາງອາຍາ ພາຍຫຼັງທີ່ເກີດ ອຸບັດເຫດໃນເນື້ອທີ່ທີ່ໄດ້ຍັງຢືນວ່າມີການເກັບກູ້ລະເບີດອອກແລ້ວ, ຫຼືຢູ່ບ່ອນທີ່ເຄື່ອງໝາຍໄດ້ຊຸດໂຊມເສັຍຫາຍ ຫລື ຖືກຖອດຖອນອອກໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ. ກໍລະນີທີ່ເກີດຂຶ້ນໃນປະເທດ ບອສນີ ແລະ ເຮີເຊໂກວິນາ ທີ່ຍົກໃຫ້ເຫັນຢູ່ໃນ*ບົດສຶກສາກ່ຽວກັບກົດໝາຍດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດແຫ່ງຊາດ* ແມ່ນຕົວຢ່າງ ອັນນຶ່ງຂອງເຫດການທີ່ເດັກນ້ອຍຜູ້ຊາຍໃນຄອບຄົວນຶ່ງເສັຍຊີວິດອັນລະເບີດ ແລະໄດ້ມີການຟ້ອງຮ້ອງ ຄ່າເສັຍຫາຍຈາກຝ່າຍເກັບກູ້ລະເບີດ.

ວິທີການຕົ້ນຕໍທີ່ຈະຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງຂອງການເກີດອຸບັດເຫດດັ່ງກ່າວ ກໍຄືຕ້ອງຮັບປະກັນວ່າການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດແມ່ນໄດ້ຖືກຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂດຍອົງຕາມມາດຕະຖານການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດສາກົນ (IMAS). ໃນກໍລະນີທີ່ມີການເກີດອຸບັດເຫດ, ຜູ້ເກັບກູ້ລະເບີດບາງຄົນໄດ້ສະແຫວງ ຫາການຄຸ້ມຄອງຈາກການຟ້ອງຮ້ອງທາງແພ່ງແລະອາຍາ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດ ໝາຍດຳເນີນການ ເກັບກູ້ລະເບີດ. ການໃຫ້ການຄຸ້ມຄອງດັ່ງກ່າວນີ້ ແມ່ນຄວາມຕັດສິນໃຈຂອງແຕ່ລະປະເທດ. ເຖິງຢ່າງໃດ ກໍຕາມ, ມີຫລາຍອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນໄດ້ສະເໜີແນະວ່າ ບັນດາປະເທດ ຈະຕ້ອງດຳເນີນມາດຕະ ການເພື່ອຈຳກັດຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຜູ້ເກັບກູ້ລະເບີດ. ທາງເລືອກອັນນຶ່ງ ກໍຄືການທີ່ກົດໝາຍແຫ່ງຊາດຖືວ່າການດຳເນີນວຽກເກັບກູ້ລະເບີດ ນີ້ ເປັນຄືວຽກ ທີ່ເປັນອັນຕະລາຍອື່ນໆເພື່ອຜົນປະ ໂຫຍດຂອງປວງຊົນ (ເຊັ່ນ: ໜ່ວຍງານບັງຄັບໄຊ້ກົດໝາຍ ຫລືສາທາລະນະປະໂຫກ). ຄວາມເປັນໄປໄດ້ອີກອັນນຶ່ງ ແມ່ນຈຳກັດຄວາມຮັບຜິດຊອບ ຫລືໂອນຄວາມຮັບຜິດຊອບໃຫ້ລັດຖະບານ ພາຍຫລັງທີ່ເນື້ອທີ່ດິນ ໄດ້ມີການສຳລວດ ແລະໄດ້ປົກເຄື່ອງໝາຍໂດຍໄດ້ເຮັດຖືກຕ້ອງຕາມຂັ້ນຕອນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ, ຫລືໄດ້ຮັບການຍັ້ງຢືນວ່າປອດໄພພາຍຫລັງມີການເກັບກູ້. ເພື່ອເປັນການປ້ອງກັນການຟ້ອງຮ້ອງທາງກົດໝາຍ ທີ່ອາດເກີດຂຶ້ນ, ຖ້າຫາກພໍເປັນໄປໄດ້ ຜູ້ເກັບກູ້ລະເບີດຄວນຖືກຊັກຊວນໃຫ້ມີການປະກັນໄພ ໃນກໍລະນີມີອຸບັດເຫດ.

4. ຂໍສະລຸບ

ກົດໝາຍດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດເປັນສ່ວນໜຶ່ງສຳຄັນຂອງການແກ້ໄຂບັນຫາກັບລະເບີດຝັງດິນ/ລູກລະເບີດທີ່ບໍ່ທັນແຕກ, ແຕ່ໃນຈຸດນີ້ຄົນມັກຈະແບ່ງຂ້າມຢູ່ເລື້ອຍໆ. ການພິຈາລະນາຄືນຄຳວ່າອົງປະກອບທີ່ສະເໝີໃນເອກະສານສະບັບນີ້ ຈະສາມາດຊ່ວຍສ້າງຂອບທີ່ຈະເປັນຜົນດີ ແລະສະໜັບສະໜູນການດຳເນີນວຽກງານເກັບກູ້ລະເບີດໃນພາກສະໜາມ. ການຮັບຮອງເອົາກົດໝາຍທີ່ຄົບຖ້ວນຈະເປັນ ການຮັບປະກັນວ່າວຽກເກັບກູ້ລະເບີດຈະສາມາດສືບຕໍ່ໄດ້ຢ່າງມີປະສິດທິພາບແລະມີຜົນ, ແລະໄປຕາມເງື່ອນໄຂຂໍ້ຮຽກຮ້ອງຂອງອົງການເກັບກູ້ລະເບີດ. ເຮັດໄດ້ແນວນີ້, ມັນຈະຊ່ວຍອຳນວຍຄວາມສະດວກ ໃຫ້ແກ້ການເກັບກູ້ກັບລະເບີດຝັງດິນ/ລູກລະເບີດທີ່ບໍ່ທັນແຕກໃຫ້ໄວຂຶ້ນ, ຊ່ວຍຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບໄລຍະຍາວຂອງການຂັດແຍ້ງໄລຍະຜ່ານມາແລະ, ສຳຄັນທີ່ສຸດ ບາງທີ ກໍແມ່ນການຊ່ວຍຊີວິດ ແລະອະໄວຍະວະຂອງປະຊາຊົນທີ່ດຳລົງຊີວິດໃນພື້ນທີ່ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ.

ຂໍ້ສັງເກດ

¹ ເບິ່ງຕາມອິນເຕີເນັດ www.mineactionstandards.org

² ICRC (2001) , ມີທີ່ອິນເຕີເນັດ www.icrc.org

³ ໃຫ້ເບິ່ງຕາມ IMAS 04.01, ຈັດພິມຄັ້ງທີ 2, ວັນທີ 1/1/2003, ມາດຕະຖານ 3.124

⁴ ໃຫ້ເບິ່ງຕາມ IMAS 01.01, ຈັດພິມຄັ້ງທີ 2, ວັນທີ 1/1/2003, ມາດຕະຖານ 5.1

⁵ .ໃນບາງກໍລະນີ (ເຊັ່ນ: ເມື່ອບໍ່ມີລັດຖະບານແຫ່ງຊາດ ຫລື ມີລັດຖະບານກໍເຮັດວຽກບໍ່ໄດ້) ມັນອາດຈຳເປັນ ແລະເໝາະທີ່ຈະໃຫ້ອົງການ ສປຊ ຫຼືອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນທີ່ຮູ້ກັນດີໃນວົງການສາກົນ ໃຫ້ຮັບຜິດຊອບສ່ວນ ໂດສ່ວນນຶ່ງ ຫລືທັງໝົດຂອງວຽກຊຶ່ງປົກກະຕິແມ່ນພາລະຂອງອົງການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດແຫ່ງຊາດ (NMAA)

⁶ ຂັ້ນຕອນທາງການທີ່ກົດໝາຍແຫ່ງຊາດຖືກນຳສະເໜີຜ່ານ ແລະຮັບຮອງເອົານັ້ນ, ຕາມປົກກະຕິແມ່ນໄດ້ລະບຸ ໄວ້ໃນລັດຖະມະນູນຂອງປະເທດ

⁷ GICHD (2003)

⁸ ນອກນັ້ນດຳລັດ ແລະເຄື່ອງມືດ້ານກົດໝາຍປະເພດດຽວກັນ ອາດເປັນປະໂຫຍດແລະໄຊ້ໄດ້ ໃນກໍລະນີທີ່ບັນຫາ ກັບລະເບີດຝັງດິນ/ ລູກລະເບີດທີ່ບໍ່ທັນແຕກນັ້ນມັນບໍ່ຮ້າຍແຮງ ແຕ່ມີຢູ່ເປັນບ່ອນໆ ແລະບໍ່ຕ້ອງການ ໃຫ້ມີການດຳ ເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດແບບຍືດເຍື້ອ. ໃນກໍລະນີດັ່ງກ່າວ, ມັນອາດ ພຽງພໍແລ້ວທີ່ຈະຈັດແບ່ງໜ້າວຽກລະຫວ່າງ ຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມທີ່ກ່ຽວຂ້ອງເປັນຜູ້ເຮັດໂດຍອາໄສດຳລັດ ຫລືເຄື່ອງມືທາງລະບຽບການ ຫລືທາງບໍລິຫານກໍພໍ.

⁹ ໃນຫລາຍໆກໍລະນີ, ກິດຈະກຳເກັບກູ້ລະເບີດສາມາດເລີ່ມຕົ້ນໄດ້ກ່ອນການຮັບຮອງເອົາກົດໝາຍ, ດຳລັດ, ຫລືເຄື່ອງມືທາງກົດໝາຍອື່ນໆທີ່ສ້າງຕັ້ງ ອົງການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດແຫ່ງຊາດ (NMAA) ຫລືສູນກາງດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດ (MAC). ກິດຈະກຳດັ່ງກ່າວແມ່ນຖືກຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດໂດຍອົງການ ຈັດຕັ້ງສາກົນ, ອົງການທີ່ບໍ່ຂຶ້ນກັບລັດຖະບານຫລືໜ່ວຍງານອື່ນໆ. ກິດຈະກຳເຫລົ່ານີ້ຄວນອະນຸຍາດໃຫ້ສືບ ຕໍ່ໃນ ຂະນະທີ່ກຳລັງມີການສ້າງກົດໝາຍແຫ່ງຊາດ.

ເອກະສານອ້າງອີງ

- GICHD (2003)
A Study of National Mine Action Legislation, GICHD, Geneva
- GICHD/UNDP (2002)
Socio-Economic Approaches to Mine Action, An Operational Handbook,
GICHD/UNDP, Geneva.
- _____ (2001)
A Study of Socio-Economic Approaches to Mine Action, GICHD/UNDP, Geneva.
- ICRC (International Committee of the Red Cross)(2001)
*Information Kit: Development of National Legislation to Implement the Convention on
The Prohibition of Anti-Personnel Mines, ICRC, Geneva, May.*
- VERTIC (2001)
Guide to Reporting Under Article 7 of the Ottawa Convention, VERTIC, London
available at : www.vertic.org

ພາສາຄຳເວົ້າທີ່ສະເໝີນຳໄຊ້ເຂົ້າໃນກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍການເກັບກູ້ລະເບີດແຫ່ງຊາດ

ລະບົບກົດໝາຍຂອງແຕ່ລະປະເທດສາມາດແຕກຕ່າງກັນຫຼາຍ. ໂດຍທົ່ວໄປ, ຮີດຄອງປະເພນີທາງກົດໝາຍ ແລະຂໍ້ຮຽກຮ້ອງຂອງລັດຖະທຳມະນູນຂອງປະເທດ ຈະເປັນໂຕກຳນົດໂຄງສ້າງຂອງກົດໝາຍແຫ່ງຊາດ. ສະນັ້ນ, ການທີ່ຈະຮ່າງກົດໝາຍກ່ຽວກັບການເກັບກູ້ລະເບີດ ແຫ່ງຊາດທີ່ແທດເໝາະໄຊ້ໄດ້ກັບທຸກໆປະເທດທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກກັບລະເບີດຝັງດິນ/ລູກລະເບີດທີ່ບໍ່ທັນແຕກນັ້ນຈຶ່ງເປັນເລື່ອງຍາກທີ່ຈະເຮັດໄດ້. ຄືດັ່ງທີ່ເອກະສານແນະນຳໄດ້ອະທິບາຍໄວ້, ມັນຍັງມີອົງປະກອບບາງຢ່າງທີ່ອົງການເກັບກູ້ລະເບີດ ຕ່າງໜ້ອມກັນເຫັນວ່າມັນເປັນສິ່ງຈຳເປັນ ໃນກົດໝາຍເພື່ອ ດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດ. ຄຳສັບຄຳເວົ້າຂ້າງ ລຸ່ມນີ້ອາດຊ່ວຍປະເທດຕ່າງໆໄດ້ໃນເວລາຂຽນເນື້ອໃນຈິດໃຈຂອງບາງຈຸດພື້ນຖານຂອງກົດໝາຍ ຊຶ່ງໄດ້ຍົກໃຫ້ເຫັນ ໃນເອກະສານນີ້.

ກ. ກົດຈະກຳທີ່ກົດໝາຍກ່ຽວກັບການເກັບກູ້ລະເບີດແຫ່ງຊາດຄວນກວມເອົາ

1. ການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດ ໝາຍເຖິງກົດຈະກຳເພື່ອແນໃສ່ການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບທາງດ້ານສັງຄົມ, ເສດຖະກິດ ແລະສະພາບແວດລ້ອມ ອັນເນື່ອງຈາກກັບລະເບີດຝັງດິນ/ ລູກລະເບີດທີ່ບໍ່ທັນແຕກ. ການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດແມ່ນສະແຫວງຫາຫົນທາງເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງໄພຈາກອາວຸດປະເພດນີ້ໃຫ້ຢູ່ໃນລະດັບທີ່ປະຊາຊົນສາມາດດຳລົງຊີວິດໄດ້ຢ່າງປອດໄພ ແລະເຮັດໃຫ້ການພັດທະນາທາງດ້ານສັງຄົມ, ເສດຖະກິດ ແລະສາທາລະນະສຸກສາມາດຂະຫຍາຍຕົວໂດຍບໍ່ມີຂໍ້ຈຳກັດຈາກບັນຫາກັບລະເບີດຝັງດິນແລະລູກລະເບີດທີ່ບໍ່ທັນແຕກ.

ການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດປະກອບດ້ວຍ 5 ກົດຈະກຳຫຼັກ:

- ກ) ການໃຫ້ການສຶກສາເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງໄພ;
- ຂ) ການເກັບກູ້ລະເບີດຝັງດິນເພື່ອມະນຸດສະທຳ (ເຊັ່ນ: ການສຳລວດເບິ່ງກັບລະເບີດຝັງດິນ ແລະລູກລະເບີດທີ່ບໍ່ທັນແຕກ, ການແຕ້ມແຜນທີ່, ການເຮັດເຄື່ອງໝາຍ ແລະການເກັບກູ້);
- ຄ) ການຊ່ວຍເຫລືອຜູ້ເຄາະຮ້າຍ, ລວມທັງການພື້ນຟູ ແລະການນຳເອົາ ຜູ້ເຄາະຮ້າຍ ຍ້ອນກັບລະເບີດຝັງດິນ ແລະລູກລະເບີດທີ່ບໍ່ທັນແຕກ ຄົນສູ່ສັງຄົມ;
- ງ) ການທຳລາຍລະເບີດໃນສາງ; ແລະ

ເອກະສານແນະນຳ ການສ້າງກົດໝາຍດ້ານການເກັບກູ້ລະເບີດ

- 1) ການຂົນຂວາຍເອົາການສະໜັບສະໜູນເພື່ອຕ້ານການນຳໄຊ້ກັບລະເບີດຝັງດິນຕ້ານຄົນ¹.
2. ກົດຈະກຳເກັບກູ້ລະເບີດຂ້າງລຸ່ມນີ້ ຈະຢູ່ພາຍໄຕ້ກົດໝາຍສະບັບນີ້:
 - ກ) ການເກັບກູ້ລະເບີດ;
 - ຂ) ການໃຫ້ການສຶກສາເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງໄພຈາກກັບລະເບີດຝັງດິນ;
 - ຄ) ການສຳລວດ, ການແຕ້ມແຜນທີ່ ແລະ ການເຮັດເຄື່ອງໝາຍບ່ອນມີກັບລະເບີດຝັງດິນ/ ລູກລະເບີດທີ່ບໍ່ທັນແຕກ;
 - ງ) ການຊ່ວຍເຫລືອຜູ້ເຄາະຮ້າຍ;
 - ຈ) ການທຳລາຍ ຄັງ ສະຕອກ ລະເບີດ; ແລະ
 - ສ) ການຄຸ້ມຄອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດ.
3. ກົດຈະກຳເຫລົ່ານີ້ຈະຕ້ອງໄດ້ປະຕິບັດໂດຍອີງຕາມມາດຕະຖານການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດ ແຫ່ງຊາດ ແລະສາກົນແລະອີງຕາມຍຸດທະສາດການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດແຫ່ງຊາດ ແລະແຜນງານປະຈຳປີ.

ຂ. ອົງການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດແຫ່ງຊາດ (NMAA)

ການຈັດຕັ້ງຂອງອົງການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດແຫ່ງຊາດ (NMAA)

ຈະຕ້ອງມີການສ້າງຕັ້ງອົງການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດແຫ່ງຊາດ (NMAA) ຊຶ່ງປະກອບດ້ວຍຕົວແທນຈາກບັນດາກະຊວງຂອງລັດລຸ່ມນີ້: (ຈຶ່ງເລືອກເອົາພາກສ່ວນຕໍ່ໄປນີ້ຕາມຄວາມເໝາະສົມ: ກະສິກຳ / ປ້ອງກັນຊາດ/ສຶກສາ/ການຕ່າງປະເທດ/ພາຍໃນ/ສາທາລະນະສຸກ/ສະຫວັດດີການສັງຄົມ). ນອກ ນັ້ນ, ຕົວແທນ ຂອງລັດຖະບານ, ສະຫະປະຊາຊາດ, ອົງການກາແດງສາກົນ, ອົງການສາກົນ ແລະ ອົງການທີ່ ບໍ່ຂຶ້ນກັບລັດຖະບານກໍອາດຕ້ອງໄດ້ເຊີນເຂົ້າຮ່ວມໃນວຽກງານຂອງອົງການ NMAA ໃນນາມຜູ້ສັງເກດການ.

ພາລະບົດບາດ ແລະຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງອົງການ NMAA

1. ອົງການ NMAA ຈະຕ້ອງຮັບຜິດຊອບລວມໃນວຽກງານດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດພາຍໃນປະເທດ ຊຶ່ງນີ້ຈະລວມມີອົງປະກອບດ້ານນະໂຍບາຍທັງໝົດຂອງວຽກງານເກັບກູ້ລະເບີດ: ການສຳລວດ, ເກັບກູ້, ການໃຫ້ການສຶກສາເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນ ຄວາມສ່ຽງໄພຂອງກັບລະເບີດຝັງ ດິນ, ການຊ່ວຍເຫລືອຜູ້ເຄາະຮ້າຍ, ການທຳລາຍຄັງ ສະຕອກ ລະເບີດ. ພາຍ ໄຕ້ການຊື້ນຳອຸປະຖຳຂອງກະຊວງ (), NMAA ຈະຈັດປະຊຸມເປັນປົກກະຕິ, ແລະກອງປະຊຸມຈະດຳເນີນພາຍໄຕ້ການເປັນປະທານຂອງກະຊວງ() ເວັ້ນເສຍແຕ່ຈະມີການຕົກລົງຕ່າງຫາກ.
2. ພິເສດ, ອົງການ NMAA ຈະຮັບຜິດຊອບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍສະບັບນີ້, ການຮັບຮອງ ແລະຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຍຸດທະສາດການເກັບກູ້ລະເບີດແຫ່ງຊາດ ແລະແຜນງານປະຈຳປີ, ແລະຈະລາຍງານຄວາມຄືບໜ້າຕໍ່ສະພາແຫ່ງຊາດ, ຕໍ່ຜູ້ໃຫ້ທຶນ, ສະຫະປະຊາຊາດ ແລະອົງການຈັດຕັ້ງ

ອື່ນໆ. ນອກຈາກນັ້ນ, ອົງການ NMAA ຄວນຈະປະຕິບັດວຽກງານນີ້ໂດຍຄໍານຶງເຖິງກົດໝາຍ ແຫ່ງຊາດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ (ຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍ, ນັກຮົບເກົ່າ, ການກໍ່ສ້າງຄືນ, ອື່ນໆ).

3. ສູນດໍາເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດແຫ່ງຊາດ (MAC) ຈະຊ່ວຍໃນວຽກງານນີ້. ອົງການ NMAA ຈະເປັນຝ່າຍຄວບຄຸມດູແລວຽກງານຂອງສູນ MAC ແລະ ອໍານວຍການສູນນີ້ຈະຖືກແຕ່ງຕັ້ງ ໂດຍ ອົງການ NMAA ແລະ MAC ຈະລາຍງານຕໍ່ ອົງການ NMAA.

ຄ. ສູນດໍາເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດ (MAC)

ການຈັດຕັ້ງຂອງສູນດໍາເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດ

ຈະຕ້ອງມີການສ້າງຕັ້ງສູນດໍາເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດ (MAC). ຄໍາໄຊ້ຈ່າຍຂອງສູນ MAC, ລວມທັງ ເງິນເດືອນຂອງພະນັກງານ, ແມ່ນຈະມາຈາກງົບປະມານແຫ່ງຊາດ.

ພາລະບົດບາດແລະຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງສູນ MAC:

1. ສູນ MAC ຈະຕ້ອງປະສານງານໃນທຸກໆກິດຈະກຳການເກັບກູ້ລະເບີດໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ.
2. ສູນ MAC ຈະຕ້ອງຮ່າງ, ແລະປັບປຸງ ຕາມຄວາມຕ້ອງການ ຍຸດທະສາດການເກັບກູ້ລະເບີດ ແຫ່ງ ຊາດແລະແຜນງານປະຈຳປີ, ລວມທັງມາດຖານໃນການຈັດບຸລິມະສິດດໍາເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດ, ແລະແຜນງານປະຈຳປີ ເພື່ອໃຫ້ອົງການ NMAA ໄດ້ຮັບຮອງອະນຸມັດ. ນອກຈາກນັ້ນ, ສູນ MAC ຈະລາຍງານຢ່າງເປັນປະຈຳຕໍ່ NMAA ກ່ຽວກັບຄວາມຄືບໜ້າໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຢ່າງເຕັມ ສ່ວນແຜນການດໍາເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດແຫ່ງຊາດ ແລະແຜນງານປະຈຳປີ.
3. ສູນ MAC ຈະຕ້ອງຮັບຜິດຊອບໃນການຮ່າງ ແລະຮັບຮອງເອົາມາດຕະຖານດໍາເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດແຫ່ງຊາດ ໂດຍທີ່ຈະອີງໃສ່ມາດຕະຖານການດໍາເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດສາກົນ ເພື່ອຈະໄດ້ຄຸ້ມ ຄອງການດໍາເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ.
4. ສູນ MAC ຈະຄຸ້ມຄອງ ແລະແຈ້ງຂໍ້ມູນຂ່າວສານການດໍາເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດ.
5. ສູນ MAC ຈະອອກໃບຢັ້ງຢືນ ຮັບຮູ້ຜູ້ເກັບກູ້ລະເບີດທັງໝົດ, ໂດຍໃຫ້ມັນສອດຄ່ອງກັບ ພາກ ງ ຂ້າງລຸ່ມ.
6. ສູນ MAC ຈະຕ້ອງຮັບຜິດຊອບໃນການແບ່ງງານກິດຈະກຳການເກັບກູ້ລະເບີດ ໂດຍອີງຕາມບຸລິມະ ສິດແຫ່ງຊາດທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ຢ່າງຈະແຈ້ງ, ດັ່ງໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນແຜນການດໍາເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດ ແຫ່ງຊາດ. ບຸລິມະສິດການດໍາເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດຈະຕ້ອງໄດ້ເຜີຍແຜ່ໃຫ້ກວ້າງຂວາງເທົ່າທີ່ເຮັດ ໄດ້, ພິເສດ, ແມ່ນເຜີຍແຜ່ໃຫ້ເຖິງບັນດາຊຸມຊົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກກັບລະເບີດຝັງດິນ/ລູກລະ ເບີດທີ່ບໍ່ທັນແຕກ.
7. ສູນ MAC ຈະຕ້ອງຮັບຜິດຊອບໃນການຮັບປະກັນການຄຸ້ມຄອງກິດຈະກຳການດໍາເນີນການເກັບກູ້ ລະເບີດເພື່ອໃຫ້ມັນມີຄຸນນະພາບຕາມຄວາມເໝາະສົມ. ໃນການປະຕິບັດກິດຈະກຳຕ່າງໆຂອງຕົນ ນັ້ນ, ສູນ MAC ອາດຮັບຮອງເອົາກິດລະບຽບເພີ່ມເຕີມຕາມ ຄວາມເໝາະສົມແລະຈຳເປັນ. ກິດລະ ບຽບນີ້ຈະຕ້ອງສະເໜີໄປຍັງອົງການ NMAA ເພື່ອຂໍອະນຸມັດ.
8. ສູນ MAC ຈະທຳໜ້າທີ່ເປັນກອງເລຂາໃຫ້ແກ່ອົງການດໍາເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດແຫ່ງຊາດ.

໘. ຜູ້ດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດແຫ່ງຊາດທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ

ນອກຈາກກະຊວງຂອງລັດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງແລ້ວ, ອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ບໍ່ຂຶ້ນກັບລັດຖະບານທັງພາຍໃນແລະຕ່າງປະເທດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະບັນດາບໍລິສັດເອກະຊົນຈະໄດ້ຮັບອະນຸຍາດໃຫ້ທຳການເກັບກູ້ລະເບີດພາຍໃນປະເທດ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ບັນດາອົງການຈັດຕັ້ງ ແລະບໍລິສັດດັ່ງກ່າວຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການຢັ້ງຢືນຮັບຮອງໂດຍສູນ MAC ແລະການອອກໃບອະນຸຍາດນັ້ນຈະຕ້ອງອີງຕາມມາດຖານທີ່ໄດ້ເຫັນດີນຳກັນແລ້ວ. ການປະຕິເສດບໍ່ອອກໃບອະນຸຍາດໃຫ້ອົງການຈັດຕັ້ງ ຫລືບໍລິສັດໃດໜຶ່ງນັ້ນ ຈະຕ້ອງເຮັດເປັນລາຍລັກອັກສອນ ອະທິບາຍ ເຖິງເຫດຜົນຂອງການປະຕິເສດ; ພາກສ່ວນທີ່ຖືກປະຕິເສດສາມາດອຸທອນໄປຍັງອົງການ NMAA ຫລືສານໄດໝິ່ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ເອກະສານຕິດຄັດ 2:

ອົງການຈັດຕັ້ງເພື່ອຈະໄດ້ພົວພັນໃນການ ພັດທະນາກິດໝາຍ ເພື່ອເກັບກູ້ລະເບີດ

ຂ້າງລຸ່ມນີ້ແມ່ນລາຍລະອຽດສຳລັບຕິດຕໍ່ພົວພັນກັບອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ສາມາດໃຫ້ການຊ່ວຍເຫລືອໃນການສ້າງກິດໝາຍດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດ. ນອກຈາກຂໍ້ມູນທີ່ໃຫ້ໄວ້ໃນນີ້ແລ້ວ, UNDP ແລະ UNMAS ກໍຍັງມີຫ້ອງການຢູ່ໃນບັນດາປະເທດທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກກັບລະເບີດຝັງດິນ/ລູກລະເບີດທີ່ບໍ່ທັນແຕກຈຳນວນນຶ່ງ, ທີ່ສາມາດຕິດຕໍ່ໂດຍກົງເພື່ອຂໍການຊ່ວຍເຫລືອ.

ສູນສາກົນເກັບກູ້ລະເບີດເພື່ອມະນຸດສະທຳທີ່ ເຈນີວາ

Geneva International Centre for Humanitarian Demining (GICHD)

Geneva International Centre for Humanitarian Demining
7bis, avenue de la Paix
P.O Box 1300
CH-1211 Geneva 1
Switzerland

Tel. (41 22) 906 16 60
Fax (41 220 906 16 90
e.filipipino@gichd.ch

United Nations Mine Action Service (UNMAS)

United Nations Mine Action Service
Two United Nations Plaza, DC2-650
United Nations
New York
NY 10017
United states of America

Tel: +(1) 212 963 1875
Fax: +(1) 212 963 2498
E-mail: MineAction@un.org

United Nations Development Programme (UNDP)

Mine Action Team
United Nations Development Programme
One United Nations Plaza, 20th Floor
New York
NY 10017
United States Of America

Tel: +(1) 212 906 5000
Fax: +(1) 212 906 6887
E-mail: mineaction@undp.org

ເອກະສານຕິດຄັດ 3

ອະທິບາຍຄຳສັບຫຍໍ້

CCW	Convention on Certain Conventional Weapons (1980) ສົນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍອາວຸດທຳມະດາບາງປະເພດ
GICHD	Geneva International Centre for Humanitarian Demining (GICHD) ສູນສາກົນເກັບກູ້ລະເບີດເພື່ອມະນຸດສະທຳທີ່ ເຈນີວາ
ICRC	International Committee of the Red Cross ອົງການກາແດງສາກົນ
IMAS	International Mine Action Standards ມາດຕະຖານການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດສາກົນ
IMSMA	Information Management System for Mine Action ລະບົບການຄຸ້ມຄອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານເພື່ອການເກັບກູ້ລະເບີດ
MAC	Mine Action Centre ສູນດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດ
NGO	Non-Government Organisation ອົງການທີ່ບໍ່ຂຶ້ນກັບລັດຖະບານ
NMAA	National Mine Action Authority ອົງການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດແຫ່ງຊາດ
UN	United Nations ສະຫະປະຊາຊາດ
UNDP	United Nations Development Programme ອົງການສະຫະປະຊາຊາດເພື່ອການພັດທະນາ
UNMAS	United Nations Mine Action Service ອົງການສະຫະປະຊາຊາດເພື່ອການບໍລິການການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດ
UXO	unexploded ordnance ລູກລະເບີດທີ່ບໍ່ທັນແຕກ

ເອກະສານຕິດຄັດ 4

ນິຍາມຂອງບາງຄຳສັບທີ່ສຳຄັນ

IMAS 04.10, ຈັດພິມຄັ້ງທີ 2 (1/1/2003)

ການຢັ້ງຢືນຮັບຮອງ (Accreditation)

ແມ່ນຂັ້ນຕອນເພື່ອໄຊ້ຢັ້ງຢືນວ່າອົງການເກັບກູ້ລະເບີດໄດ້ໜຶ່ງ ມີຄວາມສາມາດໃນການວາງແຜນແລະຄຸ້ມຄອງກົດຈະກຳການເກັບກູ້ລະເບີດໄດ້ ຢ່າງປອດໄພ, ມີປະສິດິຜົນແລະມີປະສິດຕິພາບ.

ໝາຍເຫດ ໃນຫລາຍໂຄງການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດ, ສັງເກດເຫັນວ່າຈະແມ່ນອົງການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດແຫ່ງຊາດເປັນຜູ້ອອກການຢັ້ງຢືນຮັບຮອງດັ່ງກ່າວ. ນອກຈາກນັ້ນ ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ ເຊັ່ນ ອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ຫລືອົງການຈັດຕັ້ງປະຈຳຊຸດ ອາດລິເລີ່ມໂຄງການອອກໃບຢັ້ງຢືນຮັບຮອງນີ້ໄດ້.

ໝາຍເຫດ ການນຳໄຊ້ ISO 9000 –ແມ່ນຮູບການທີ່ອົງການ"ຢັ້ງຢືນຮັບຮອງ" ນຶ່ງຢັ້ງຢືນຮັບຮອງ ອົງການອື່ນທີ່ທຳການ "ຢັ້ງຢືນຫຼືຂັ້ນທະບຽນ" ແລະອອກໃບຢັ້ງຢືນ ISO 9000 –ໃຫ້ການຈັດຕັ້ງຕ່າງໆ. ແຕ່ ລະບົບທີ່ໄຊ້ IMAS ຊຳແດກຕ່າງອອກໄປ ໂດຍຈະນຳໄຊ້ນິຍາມຂ້າງເທິງ ຊຶ່ງເປັນທີ່ເຂົ້າໃຈດີໃນວົງການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດ.

ອົງການທີ່ໃຫ້ການຢັ້ງຢືນຮັບຮອງ (Accreditation Body)

ແມ່ນອົງການຈັດຕັ້ງນຶ່ງ ຊຶ່ງຕາມປົກກະຕິ ຈະແມ່ນພາກສ່ວນນຶ່ງ ຂອງອົງການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດແຫ່ງຊາດ ແລະ ຮັບຜິດຊອບຄຸ້ມຄອງ ແລະຈັດຕັ້ງປະຕິບັດລະບົບອອກໃບຢັ້ງຢືນແຫ່ງຊາດ.

ການສະໜັບສະໜູນ (Advocacy)

ໃນຂອບເຂດດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດ, ຄຳສັບນີ້ໝາຍເຖິງ ການສະໜັບສະໜູນຂອງສາທາລະນະຊົນ, ການເຜີຍແຜ່ໃນທາງບວກໂດຍມີຈຸດປະສົງເກັບກູ້ ຫລື ຢ່າງໜ້ອຍສຸດແມ່ນເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນໄພຂົ່ມຂູ່ ແລະຜົນກະທົບຈາກກັບລະເບີດຝັງດິນ/ລູກລະເບີດທີ່ບໍ່ທັນແຕກ.

ຮ່າງອານຸສັນຍາສະບັບດັດແກ້ II (Amended Protocol II (APII))

ຮ່າງອານຸສັນຍາສະບັບດັດແກ້ II ຂອງສົນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍການຫ້າມ ຫລືຈຳກັດການນຳໄຊ້ອາວຸດທຳມະດາບາງປະເພດຊຶ່ງຖືວ່າເປັນອັນຕະລາຍ.

ໝາຍເຫດ ເອກະສານນີ້ຫ້າມການນຳໄຊ້ທຸກປະເພດກັບລະເບີດຝັງດິນແບບຕ້ານຄົນທີ່ບໍ່ສາມາດຈັບຫາໄດ້ ແລະຄຸ້ມຄອງການນຳໄຊ້ກັບລະເບີດຝັງດິນຫລາຍໆປະເພດ ລວມທັງ ລູກບ້ອມປະເພດທ້າງແຮວແລະອຸປະກອນປະເພດອື່ນໆ. ໃນຂອບເຂດ IMAS, ມາດຕາ 5 ໄດ້ກຳນົດຂໍ້ຮຽກຮ້ອງໃນການປັກເຄື່ອງໝາຍ ແລະຕິດຕາມພື້ນທີ່ມີລະເບີດຄ້າງເຫຼືອ. ມາດຕາ 9 ໄດ້ກຳນົດເລື່ອງການບັນທຶກ ແລະການນຳໄຊ້ຂໍ້ມູນຂ່າວສານກ່ຽວກັບສະໜາມລະເບີດຫລືພື້ນທີ່ມີລະເບີດຕົກຄ້າງ. ເອກະສານຕິດຄັດດ້ານເຕັກນິກ, ນອກຈາກສິ່ງອື່ນໆ, ໄດ້ໃຫ້ຂໍ້ແນະນຳກ່ຽວກັບການບັນທຶກ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ແລະເຄື່ອງໝາຍສາກົນສຳລັບສະໜາມລະເບີດ ແລະພື້ນທີ່ທີ່ມີລະເບີດ.

ກັບລະເບີດຝັງດິນຕ້ານຄົນ (Anti-personnel mines)

ແມ່ນກັບລະເບີດຝັງດິນທີ່ຖືກອອກແບບໃຫ້ລະເບີດໃນເມື່ອຄົນຢູ່ທີ່ນັ້ນ, ເວລາທີ່ຄົນຢູ່ໃນໄລຍະໄກຫລືເມື່ອສຳຜັດກັບຄົນ ຊຶ່ງ ຄົນນຶ່ງຄົນຫຼືຫຼາຍກ່ວາອາດພິການ, ບາດເຈັບ ຫລືຕາຍໄດ້.

ໝາຍເຫດ ມີກັບລະເບີດທີ່ອອກແບບມາໃຫ້ລະເບີດຍອ້ນມີພາຫະນະຢູ່ທີ່ນັ້ນ, ຍ້ອນຖືກກະທົບ ຫລືແຕ່ຕອ້ງໂດຍພາຫະນະ ແທນທີ່ຈະແມ່ນຄົນ, ເຖິງແມ່ນວ່າ ການອອກແບບນັ້ນບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ມີການຈັບປາຍ, ແຕ່ເພິ່ນບໍ່ຖືວ່າມັນແມ່ນກັບ ລະເບີດແບບຕ້ານຄົນ.

ສິນທິສັນຍາທ້າມການນຳໄຊ້ກັບລະເບີດແບບຕ້ານຄົນ

ສິນທິສັນຍາ ອິດຕາວາ

ໝາຍເຫດ ເອກະສານນີ້ທ້າມການນຳໄຊ້, ເກັບໄວ້ໃນ ສະຕ້ອງ, ຜະລິດ ແລະຍົກຍ້າຍກັບລະເບີດຕ້ານຄົນ, ແລະການທຳ ລາຍກັບລະເບີດດັ່ງກ່າວ. ໃນຂອບເຂດ IMAS, ມາດຕາ 5 ໄດ້ລະບຸຂໍ້ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ທຳລາຍກັບລະເບີດຕ້ານຄົນໃນ ພື້ນທີ່ທີ່ມີລະເບີດນັ້ນຕົກຄ້າງ. ມາດຕາ6 ໄດ້ກຳນົດມາດຕະການຄວາມໂປ່ງໃສທີ່ລະອຽດ ຊຶ່ງກຳນົດໄວ້ໃນສິນທິ ສັນຍາ ລວມທັງຈຸດຕັ້ງຂອງລະເບີດ ຫລື ພື້ນທີ່ສົ່ງໃສວ່າມີລະເບີດ ແລະມາດຕະການໄຊ້ເຕືອນປະຊາຊົນໃນ ທອ້ງຖິ່ນ.

ການຫຼຸດລົງຂອງຂະໜາດພື້ນທີ່ (area reduction)

ແມ່ນວິທີຕີລາຄາວ່າພື້ນທີ່ໃນເບື້ອງຕົ້ນທີ່ມີກັບລະເບີດ (ເວລາທຳການປະເມີນການດຳເນີນ ການເກັບກູ້ລະເບີດທົ່ວໄປ) ມາດຽວນີ້ພື້ນທີ່ນັ້ນໄດ້ຫຼຸດລົງ.

ໝາຍເຫດ ການຫຼຸດລົງຂອງຂະໜາດພື້ນທີ່ອາດຍ້ອນມີການເກັບກູ້ທີ່ຈຳກັດ, ເຊັ່ນມີການສ້າງທາງເຊື່ອມຕໍ່ ແລະຍ້ອນການທຳ ລາຍກັບລະເບີດຝັງດິນ/ລູກລະເບີດທີ່ບໍ່ທັນແຕກ ຊຶ່ງຖືວ່າເປັນຄວາມສ່ຽງໄພສະເພາະໜ້າທີ່ຮັບບໍ່ໄດ້, ແຕ່ຕົ້ນຕໍ ແລ້ວ ມັນແມ່ນຜົນໄດ້ມາຈາກຂອງການເກັບກຳຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ເຊື່ອຖືໄດ້ຕໍ່ມາ ກ່ຽວກັບພື້ນທີ່ອັນຕະລາຍທີ່ ໄດ້ປະກອບເຄື່ອງໝາຍ ຊົ່ວຄາວຫຼືຖາວອນ.

ໝາຍເຫດ ການຫຼຸດຂະໜາດພື້ນທີ່ບາງຄັ້ງ ກໍແມ່ນຍ້ອນມີການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດ.

ການເກັບກູ້ລະເບີດ (clearance)

ການເກັບກູ້ລະເບີດ

ໜ້າວຽກ ຫລື ປະຕິບັດການເພື່ອຫຼຸດຜອນ ຫລືກຳຈັດໄພອັນຕະລາຍຂອງລະເບີດຈາກພື້ນທີ່ ໃດນຶ່ງ.

ພື້ນທີ່ທີ່ເກັບກູ້ແລ້ວ (cleared area)

ແມ່ນເນື້ອທີ່ດິນທີ່ໄດ້ເກັບກູ້ລະເບີດອອກແລ້ວ

ມັນແມ່ນພື້ນທີ່ຊຶ່ງອົງການເກັບກູ້ລະເບີດໄດ້ເກັບກູ້ຕົວຈິງຢ່າງເປັນລະບົບເພື່ອກູ້ແລະ/ຫລື ທຳ ລາຍກັບລະເບີດ/ລູກລະເບີດທີ່ບໍ່ທັນແຕກທັງໝົດຊຶ່ງຖືກຝັງດິນລົງໄປ ໃນລະດັບສະເພາະໄດ ນຶ່ງ.

ໝາຍເຫດ IMAS 09.10 ໄດ້ກຳນົດລະບົບຄຸນນະພາບ (ຄື ອົງການຈັດຕັ້ງ, ຂັ້ນຕອນ ແລະຄວາມຮັບຜິດຊອບ) ທີ່ຈຳ ເປັນຕ້ອງມີເພື່ອຕີລາຄາໄດ້ວ່າທີ່ດິນຕອນໄດ້ນຶ່ງ ໄດ້ຜ່ານການເກັບກູ້ແລ້ວໂດຍອົງການເກັບກູ້ລະເບີດ ໂດຍ ສອດຄ່ອງຕາມພັນທະໃນສັນຍາ.

ໝາຍເຫດ ພື້ນທີ່ໄດ້ທຳການເກັບກູ້ແລ້ວອາດລວມເອົາເນື້ອທີ່ໄດ້ເກັບກູ້ໃນເວລາທຳການສຳລວດເຕັກນິກ, ລວມທັງເລນ ເຂດ ແລະ ເລນທີ່ເກັບກູ້ແລ້ວ. ພື້ນທີ່ໄດ້ເກັບກູ້ເພື່ອບ່ອນຫ້ອງການບໍລິຫານ ເຊັ່ນ: ບ່ອນຈອດລົດ, ສາງໄວ້ເຄື່ອງ ແລະບ່ອນປິ່ນປົວສຸກເສີນ ອາດບໍ່ຕ້ອງບັນທຶກວ່າເປັນເຂດເກັບກູ້ແລ້ວ, ເວັ້ນເສຍວ່າທາງການຈະ ຮຽກຮ້ອງເຊັ່ນນັ້ນ.

ການພົວພັນປະສານກັບຊຸມຊົນ (community liaison)

ແມ່ນຂັ້ນຕອນທີ່ອອກແບບມາເພື່ອຮັບປະກັນວ່າຄວາມຕ້ອງການແລະບຸລິມະສິດຂອງຊຸມ ຊົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກກັບລະເບີດຝັງດິນ ເປັນໃຈກາງຂອງບັນຫາທີ່ຕ້ອງຄິດເຖິງໃນ ເວລາຂຶ້ນແຜນ, ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະເມື່ອຕິດຕາມກວດກາວຽກເກັບກູ້ລະເບີດ ແລະຂະ ແໜງການອື່ນໆ.

ໝາຍເຫດ ນີ້ແມ່ນນຶ່ງຂອງບັນດາຫລັກການທາງຍຸດທະສາດຫລັກໃນວຽກງານດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດ.

ເອກະສານແນະນຳ ການສ້າງກິດໝາຍດ້ານການເກັບກູ້ລະເບີດ

- ໝາຍເຫດ** ການປະສານງານກັບຊຸມຊົນແມ່ນອີງຕາມການແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນຂ່າວສານແລະໃຫ້ຊຸມຊົນເຂົ້າມາມີສ່ວນຮ່ວມໃນຂັ້ນຕອນການຕັດສິນບັນຫາ, (ກອນ, ໃນໄລຍະ ແລະພາຍຫຼັງການເກັບກູ້ລະເບີດ), ເພື່ອຈັດບຸລິມະສິດການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດ. ດ້ວຍຮູບແບບນີ້ ໂຄງການການເກັບກູ້ລະເບີດຈະມີລັກສະນະລວມເອົາຫຼາຍພາກສ່ວນ, ມີຈຸດສູມໃສ່ຊຸມຊົນແລະຮັບປະກັນການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງທຸກພາກສ່ວນ. ການມີສ່ວນຮ່ວມລວມທັງໃນເວລາວາງແຜນ, ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ, ຕິດຕາມກວດກາ ແລະປະເມີນຕີລາຄາໂຄງການ.
- ໝາຍເຫດ** ນອກຈາກນັ້ນ ການປະສານງານກັບຊຸມຊົນຍັງໝາຍເຖິງການເຮັດວຽກກັບບັນດາຊຸມຊົນເພື່ອສ້າງຄວາມສາມາດດ້ານຄວາມປອດໄພສະເພາະໃນໄລຍະຊົ່ວຄາວ ຊຶ່ງສົ່ງເສີມໃຫ້ມີການປ່ຽນແປງດ້ານການປະພຶດຂອງຊຸມຊົນແລະບຸກຄົນ. ການອອກແບບມາແນວນີ້ ແມ່ນເພື່ອແນໃສ່ຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຂອງກັບລະເບີດຝັງດິນ/ລູກລະເບີດທີ່ບໍ່ທັນແຕກ ມີຕໍ່ບຸກຄົນ ແລະຊຸມຊົນ ຈົນກ່ວາວ່າໄພຄວາມສ່ຽງຈະໝົດໄປ.

ນັກເກັບກູ້ລະເບີດ (deminer)

ໝາຍເຖິງບຸກຄົນ, ລວມທັງພະນັກງານລັດ, ທີ່ມີຄວາມສາມາດ ແລະຖືກວ່າຈ້າງເພື່ອທຳການເກັບກູ້ລະເບີດ ຫລືເຮັດວຽກຢູ່ສະໜາມບ່ອນເກັບກູ້ລະເບີດ.

ການເກັບກູ້ລະເບີດ (demining)

ໝາຍເຖິງການເກັບກູ້ລະເບີດເພື່ອມະນຸດສະທຳ
ໝາຍເຖິງກິດຈະກຳທີ່ນຳໄປສູ່ການກຳຈັດອັນຕະລາຍຂອງກັບກູ້ລະເບີດຝັງດິນ ໃນນັ້ນລວມທັງການສຳລວດດ້ານເຕັກນິກ, ການແຕ້ມແຜນທີ່, ການເກັບກູ້, ການປັກຫຼັກໝາຍ, ການສ້າງເອກະສານຫຼັງການເກັບກູ້, ການປະສານງານວຽກເກັບກູ້ກັບຊຸມຊົນແລະການມອບຮັບດິນທີ່ເກັບກູ້ແລ້ວ. ການເກັບກູ້ລະເບີດສາມາດດຳເນີນການໂດຍຫລາຍອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ຕ່າງກັນ, ເຊັ່ນ: ອົງການທີ່ບໍ່ຂຶ້ນກັບລັດຖະບານ, ບໍລິສັດເອກະຊົນ, ທີມງານເກັບກູ້ລະເບີດແຫ່ງຊາດ ຫລືໜ່ວຍງານຂອງກອງທັບ. ການເກັບກູ້ອາດມາຈາກເຫດຜົນດ້ານສະພາບສຸກເສີນ ຫຼືເພື່ອພັດທະນາ.

- ໝາຍເຫດ** ຢູ່ໃນມາດຕະຖານແລະເອກະສານແນະນຳຂອງ IMAS, ການເກັບກູ້ກັບລະເບີດ/ ລູກລະເບີດທີ່ບໍ່ທັນແຕກຖືວ່າເປັນພຽງສ່ວນນຶ່ງຂອງຂະບວນການເກັບກູ້ລະເບີດ.
- ໝາຍເຫດ** ຢູ່ໃນມາດຕະຖານແລະເອກະສານແນະນຳຂອງ IMAS, ການເກັບກູ້ລະເບີດຖືວ່າເປັນອົງປະກອບສ່ວນນຶ່ງຂອງການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດ.
- ໝາຍເຫດ** ຢູ່ໃນມາດຕະຖານແລະເອກະສານແນະນຳຂອງ IMAS, ຄຳວ່າການເກັບກູ້ລະເບີດແລະການເກັບກູ້ລະເບີດເພື່ອມະນຸດສະທຳແມ່ນສາມາດໃຊ້ແທນກັນໄດ້.

ການທຳລາຍ (destruction)

ແມ່ນຂັ້ນຕອນການປ່ຽນສະພາບຈາກການເປັນອາວຸດແລະລະເບີດ ໃຫ້ຕົກໃນສະພາບທີ່ບໍ່ສາມາດເຮັດໜ້າທີ່ເດີມຂອງມັນ ດັ່ງທີ່ໄດ້ອອກແບບມາໃນເມື່ອກ່ອນອີກຕໍ່ໄປ.

ການທຳລາຍກັບທີ່ (destroy in situ)

ໝາຍເຖິງການລະເບີດກັບທີ່
ໝາຍເຖິງການທຳລາຍລະເບີດດ້ວຍໝີ່ລະເບີດໂດຍບໍ່ມີການຍົກຍ້າຍອອກຈາກຈຸດທີ່ພົບເຫັນ ຊຶ່ງປົກກະຕິແລ້ວ ເພິ່ນຈະວາງໝີ່ລະເບີດໃສ່ທາງຂ້າງເພື່ອຈູດທຳລາຍ.

ການຄົ້ນຫາ (detection)

ໃນວຽກງານເກັບກູ້ລະເບີດ, ຄຳສັບນີ້ໝາຍເຖິງ.. ການຊອກຄົ້ນຫາກັບລະເບີດ ແລະລູກລະເບີດທີ່ບໍ່ທັນແຕກບໍ່ວ່າຈະດ້ວຍວິທີໄດ.

ການກຳຈັດລະເບີດ (explosive ordnance disposal)

ໝາຍເຖິງການຊອກຄົ້ນຫາ, ການກຳນົດວ່າເປັນລະເບີດ, ການປະເມີນຕີລາຄາ, ການເຮັດໃຫ້ມັນມີຄວາມປອດໄພ, ການກູ້ເອົາຄົນມາ ແລະ ການກຳຈັດລູກລະເບີດທີ່ຍັງບໍ່ທັນແຕກ. ການກຳຈັດສິ່ງລະເບີດສາມາດເຮັດໄດ້:

- ກ) ໂດຍຖືເປັນວຽກປົກກະຕິຂອງການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດ, ພາຍຫລັງທີ່ພົບເຫັນ.
- ຂ) ເພື່ອກຳຈັດລູກລະເບີດທີ່ບໍ່ທັນແຕກທີ່ຄົ້ນພົບຕາມພື້ນທີ່ງ່າຕາມທຳມະດາບໍ່ແມ່ນເຂດມີລະເບີດຄ້າງເຫຼືອ (ນີ້ອາດແມ່ນລະເບີດລູກດຽວ ຫລືຫຼາຍລູກທີ່ຢູ່ຈຸດສະເພາະໄດນຶ່ງ)
- ຄ) ເພື່ອກຳຈັດລະເບີດທີ່ກາຍເປັນວັດຖຸອັນຕະລາຍ ຍ້ອນມັນມີສະພາບຊຸດໂຊມ ຫຼືມີຄົນໄດ້ພະຍາຍາມທຳລາຍມັນ.

ການເກັບກູ້ລະເບີດເພື່ອມະນຸດສະທຳ (humanitarian demining)

ໃຫ້ເບິ່ງຄຳສັບ ການເກັບກູ້ລະເບີດ. (ໃນມາດຕະຖານແລະຂໍ້ແນະນຳຂອງ IMAS, ຄຳສັບການເກັບກູ້ລະເບີດ ແລະການເກັບກູ້ລະເບີດເພື່ອມະນຸດສະທຳນັ້ນແມ່ນໄຊ້ແທນກັນໄດ້.

ລະບົບການຄຸ້ມຄອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດ IMSMA

ໝາຍເຫດ ນີ້ແມ່ນລະບົບຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ອີງການສະຫະປະຊາຊາດມັກຈະນຳໄຊ້ ເພື່ອຄຸ້ມຄອງຂໍ້ມູນທີ່ສຳຄັນໆຂອງແຜນງານທີ່ໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫລືອຈາກສະຫະປະຊາຊາດ ແລະຢູ່ທີ່ສູນບັນຊາການຂອງສະຫະປະຊາຊາດ ທີ່ *ນິວຢອກ*. ມັນໄດ້ຖືກນຳໄຊ້ໂດຍພະນັກງານສູນເກັບກູ້ລະເບີດລະດັບຊາດ ແລະຂົງເຂດ ແລະຜູ້ເຮັດວຽກຕົວຈິງໃນໂຄງການເກັບກູ້ລະເບີດ -ເຊັ່ນອີງການເກັບກູ້ລະເບີດທັງຫຼາຍ.

ມາດຕະຖານການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດ (IMAS)

ແມ່ນເອກະສານທີ່ຂຽນຂຶ້ນໂດຍສະຫະປະຊາຊາດ ໃນນາມຊຸມຊົນສາກົນ, ຈຸດປະສົງກໍແມ່ນເພື່ອປັບປຸງຄວາມປອດໄພ ແລະສະມັດຕະພາບໃນການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດໂດຍທີ່ຈະໃຫ້ຂໍ້ແນະນຳ, ການກຳນົດຫລັກການ ແລະ, ໃນບາງກໍລະນີ, ໂດຍການກຳນົດຂໍ້ຮຽກຮ້ອງ ແລະເງື່ອນໄຂສາກົນ.

ໝາຍເຫດ ມັນໄດ້ຖືກນຳໄຊ້ເປັນບ່ອນອີງ ອັນໄດ້ຊັກຊວນ, ແລະໃນບາງກໍລະນີຮຽກຮ້ອງ, ໃຫ້ຜູ້ຊ່ວຍເຫລືອ ແລະຜູ້ຈັດການໂຄງການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດ ຕ້ອງສູ້ຊິນບັນລຸ ພ້ອມທັງສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າການປະຕິບັດວຽກງານແມ່ນສອດຄ່ອງກັບເງື່ອນໄຂທີ່ໄດ້ຮັບຮອງໄວ້ໃນດ້ານປະສິດິຜົນແລະຄວາມປອດໄພ.

ໝາຍເຫດ ມັນໄດ້ກາຍເປັນພາສາກາງ, ແລະໄດ້ສະເໜີແນະນຳແບບ ແລະກົດລະບຽບສຳລັບການນຳໄຊ້ຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ອະນຸຍາດໃຫ້ມີການແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນຂ່າວສານໄດ້ຢ່າງເສລີ; ການແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນຂ່າວສານນີ້ຈະມີຜົນປະໂຫຍດແກ່ໂຄງການອື່ນໆ, ແລະຈະຊ່ວຍໃນການລະດົມ, ການຈັດບຸລິມະສິດ ແລະການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນຂອງໂຄງການ.

ກັບລະເບີດ (mine)

ແມ່ນຖືກອອກແບບເພື່ອວາງໃສ່ກ້ອງ, ເບິ່ງ ຫລືໄກ້ກັບໜ້າດິນ ຫລືໜ້າພື້ນທີ່ອື່ນໆເພື່ອໃຫ້ມັນແຕກໃນເວລາຄົນມາໄກ້ ຫລືມາສຳຜັດ.

ການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດ (mine action)

ແມ່ນກິດຈະກຳທີ່ແມ່ນໃສ່ຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບທາງດ້ານສັງຄົມ, ເສດຖະກິດ ແລະສະພາບແວດລ້ອມເກີດຈາກກັບລະເບີດ/ລູກລະເບີດທີ່ບໍ່ທັນແຕກ.

ໝາຍເຫດ ກິດຈະກຳນີ້ບໍ່ແມ່ນແຕ່ເລື່ອງເກັບກູ້ລະເບີດຢ່າງດຽວ; ແຕ່ມັນຍັງກ່ຽວຂ້ອງກັບຄົນ, ສັງຄົມ, ແລະການທີ່ຄົນຖືກກະທົບຍ້ອນກັບລະເບີດຜິງດິນ. ຈຸດປະສົງການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດແມ່ນເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງໄພຈາກລະເບີດໃຫ້ມັນຢູ່ໃນລະດັບທີ່ປະຊາຊົນສາມາດດຳລົງຊີວິດໄດ້ຢ່າງປອດໄພ ແລະເຮັດໃຫ້ສັງຄົມ, ເສດຖະກິດ ສາມາດພັດທະນາຂະຫຍາຍຕົວ ແລະຮັບປະກັນສຸກຂະພາບ ໂດຍບໍ່ມີຂໍ້ຈຳກັດຈາກບັນຫາກັບລະເບີດ ແລະລູກລະເບີດທີ່ບໍ່ທັນແຕກ, ແລະໃນນັ້ນຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການຂອງຜູ້ທີ່ຖືກເຄາະຮ້າຍ ກໍໄດ້ຮັບການແກ້ໄຂ.

ເອກະສານແນະນຳ ການສ້າງກົດໝາຍດ້ານການເກັບກູ້ລະເບີດ

ການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດປະກອບດ້ວຍ 5 ກິດຈະກຳຫຼັກ:

- ກ) ການໃຫ້ການສຶກສາເພື່ອລຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງໄພຂອງກັບລະເບີດຝັງດິນ;
- ຂ) ການເກັບກູ້ລະເບີດເພື່ອມະນຸດສະທຳ ເຊັ່ນ: ການສຳລວດກັບລະເບີດ ແລະລູກລະເບີດທີ່ບໍ່ທັນແຕກ, ການເຮັດແຜນທີ່, ການຕິດຕັ້ງເຄື່ອງໝາຍ ແລະ(ຖ້າຈຳເປັນ)ການເກັບກູ້;
- ຄ) ການຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ເຄາະຮ້າຍ ລວມທັງການພົ້ນຟູ ແລະເອົາເຂົາເຈົ້າຄືນສູ່ສິ່ງຄົມ.
- ງ) ການທຳລາຍລະເບີດທີ່ເກັບໄວ້ໃນສາງ; ແລະ
- ຈ) ການຂົນຂວາຍຫາການສະໜັບສະໜູນຕໍ່ການນຳໄຊ້ກັບລະເບີດຕ້ານຄົນ.

ໝາຍ ເພື່ອສະໜັບສະໜູນ 5 ໜ້າວຽກອົງປະກອບຂ້າງເທິງນັ້ນ, ຍັງຕ້ອງເຮັດກິດຈະກຳແບບສະໜັບສະໜູນຊ່ວຍຊູເຫດ ອື່ນໆບາງຢ່າງ ລວມໃນນັ້ນກໍມີ: ການປະເມີນຜົນ ແລະວາງແຜນ, ການລະດົມແລະຈັດບຸລິມະສິດຊັບພະຍາກອນ, ການຄຸ້ມຄອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ, ການພັດທະນາ ທັກສະຄວາມສຳນານຂອງຄົນ ແລະການຝຶກອົບຮົມດ້ານການຄຸ້ມຄອງ, ການຄວບຄຸມຄຸນນະພາບ ແລະການນຳໄຊ້ອຸປະກອນໃຫ້ມີປະສິດິຜົນ, ໝາຍສົມ ແລະປອດໄພ.

ສູນດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດ (MAC)

ແມ່ນອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ດຳເນີນການຝຶກອົບຮົມກ່ຽວກັບການສຶກສາເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນການສ່ຽງໄພຈາກລະເບີດ ພ້ອມທັງດຳເນີນການສຳລວດພື້ນທີ່ງູ້ມີລະເບີດ, ເກັບກຳແລະລວມສູນຂໍ້ມູນລະເບີດ ແລະການປະສານແຜນການເກັບກູ້ລະເບີດໃນທ້ອງຖິ່ນກັບກິດຈະກຳຂອງອົງການສາກົນ, ກັບອົງການທີ່ບໍ່ຂຶ້ນກັບລັດຖະບານ ແລະຜູ້ເກັບກູ້ລະເບີດພາຍໃນ. [ວາລະສານກ່ຽວກັບຄຳສັບຂອງສະຫະປະຊາຊາດ ໝາຍເລກ 349]. ສຳລັບໂຄງການເກັບກູ້ລະເບີດແຫ່ງຊາດ, ສູນ MAC ຕາມປົກກະຕິຈະທຳໜ້າທີ່ເປັນຫ້ອງການດຳເນີນງານຂອງອົງການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດແຫ່ງຊາດ.

ການສຶກສາເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງໄພຈາກກັບລະເບີດຝັງດິນ (mine risk education(MRE))

ແມ່ນວິທີການທີ່ສົ່ງເສີມການປະພຶດທີ່ປອດໄພ ໃນກຸ່ມຄົນທີ່ມີຄວາມສ່ຽງ, ແລະເຊື່ອມໂຍງລະຫວ່າງຊຸມຊົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ, ອົງປະກອບການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດອື່ນໆ ແລະຂະແໜງການອື່ນ.

ໝາຍ ການສຶກສາເພື່ອລຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງໄພຈາກກັບລະເບີດຝັງດິນ
ເຫດ ແມ່ນອົງປະກອບທີ່ສຳຄັນຂອງການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດ. ມີອົງປະກອບສອງຢ່າງທີ່ສະໜັບສະໜູນ ແລະຕິດພັນກັນຄື:

- ກ) ການປະສານກັບຊຸມຊົນ
- ຂ) ການໃຫ້ການສຶກສາແກ່ສາທາລະນະຊົນ

ໝາຍ ໂດຍທົ່ວໄປ, ໂຄງການເກັບກູ້ລະເບີດນຳໄຊ້ທັງ 2 ວິທີການ ຍອກວ່າມັນສະໜັບສະໜູນຊ່ວຍຊູກັນ.
ເຫດ ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ

ມັນບໍ່ສາມາດປ່ຽນແທນກັນໄດ້, ແລະມັນບໍ່ສາມາດທີ່ຈະທົດແທນໃຫ້ແກ່ການກຳຈັດໄພຄຸກຄາມຈາກລະເບີດໂດຍການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດໄດ້.

ການເກັບກູ້ລະເບີດ (mine clearance)

ແມ່ນການເກັບກູ້ກັບລະເບີດຝັງດິນ ແລະລູກລະເບີດທີ່ບໍ່ທັນແຕກຈາກພື້ນທີ່ງູ້ໄດ້ກຳນົດໄວ້ ໂດຍໃຫ້ສອດຄ່ອງຕາມມາດຕະຖານທີ່ກຳນົດໄວ້.

ໝາຄົ້ນຫາລະເບີດ (mine detection dog (MDD))

ແມ່ນໝາທີ່ໄດ້ຜ່ານການຝຶກ ແລະຖືກນຳໄຊ້ເພື່ອຄົ້ນຫາລະເບີດ, ລູກລະເບີດທີ່ບໍ່ທັນແຕກ ແລະວັດຖຸລະເບີດອື່ນໆ.

ເຫດເກີດການລະເບີດ (mine incident)

ແມ່ນເຫດການ ທີ່ຢູ່ທ່າງຈາກສະຖານທີ່ເຮັດວຽກເກັບກູ້ລະເບີດ ອັນມາຈາກກັບລະເບີດຝັງດິນ/ ລູກລະເບີດທີ່ບໍ່ທັນທັນແຕກ. (ໃຫ້ເບິ່ງອຸປະປະຕິເຫດໃນເວລາທຳການເກັບກູ້)

ປ້າຍສັນຍານລະເບີດ (mine sign)

ແມ່ນສັນຍານ ຊຶ່ງຈະເຫັນວ່າເປັນສ່ວນນຶ່ງຂອງລະບົບການປັກເຄື່ອງໝາຍ ແມ່ນໄດ້ອອກແບບມາເພື່ອເຕືອນສາທາລະນະຊົນວ່າ ຢູ່ທີ່ນັ້ນມີວັດຖຸລະເບີດ.

ໄພຄຸກຄາມຈາກລະເບີດ (mine threat)

ແມ່ນໄພຄຸກຄາມຈາກກັບລະເບີດຝັງດິນ ແລະລູກລະເບີດທີ່ບໍ່ທັນແຕກ. ມັນແມ່ນສິ່ງຊື່ເຕືອນວ່າທັນໝາມີໄພອັນຕະລາຍທີ່ອາດເປັນໄປໄດ້ຈາກລະເບີດ ໃນທາງຈຳນວນ, ລັກສະນະ, ແລະຄວາມສາມາດຄົ້ນຫາໄດ້ ຂອງກັບລະເບີດ ແລະລູກລະເບີດທີ່ບໍ່ທັນແຕກ.

ພື້ນທີ່ມີລະເບີດ (mined area)

ແມ່ນພື້ນທີ່ເປັນອັນຕະລາຍເນື່ອງຈາກມີ ຫລື ສິ່ງໃສວ່າມີລະເບີດໃນທີ່ນັ້ນ.

ສະໜາມລະເບີດ (minefield)

ແມ່ນພື້ນທີ່ດິນທີ່ມີລະເບີດ ຊຶ່ງຖືກວາງຢ່າງມີແບບແຜນ ຫລື ຂາດແບບແຜນ.

ອົງການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດແຫ່ງຊາດ (national mine action authority) NMAA

ແມ່ນກົມກອງຂອງລັດ, ອົງການຈັດຕັ້ງ ຫລືສະຖາບັນ ທີ່ຢູ່ພາຍໃນປະເທດທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກລະເບີດທີ່ຮັບຜິດຊອບກ່ຽວກັບລະບຽບ, ການຄຸ້ມຄອງ ແລະການປະສານງານການເກັບກູ້ລະເບີດ.

- ໝາຍເຫດ ໂດຍສ່ວນໃຫຍ່ ສູນດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດແຫ່ງຊາດ (NMAA) ຫລືທຽບເທົ່າຈະທຳໜ້າທີ່ເປັນ, ຫລືໃນນາມຂອງ, ອົງການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດແຫ່ງຊາດ.
- ໝາຍເຫດ ໃນບາງສະພາບ ແລະບາງເວລາ ມັນອາດຈຳເປັນແລະເໝາະສົມ ທີ່ອົງການສະຫະປະຊາຊາດ, ຫລືອົງການສາກົນທີ່ເປັນທີ່ຮັບຮູ້ອື່ນໆ, ທີ່ຈະຮັບຜິດຊອບບາງສ່ວນ ຫລືທັງໝົດຂອງໜ້າວຽກ, ແລະເຮັດສຳເລັດໜ້າທີ່ຈຳນວນນຶ່ງ ຫລືທັງໝົດຂອງອົງການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດແຫ່ງຊາດ (NMAA).

ການສຶກສາມວນຊົນ

ແມ່ນຂະບວນການທີ່ແນໃສ່ສ້າງຈິດສຳນຶກກ່ຽວກັບໄພຄຸກຄາມຈາກກັບລະເບີດຝັງດິນ/ລູກລະເບີດທີ່ບໍ່ທັນແຕກ ໂດຍນຳໄຊ້ຂໍ້ມູນຂ່າວສານເພື່ອສາທາລະນະ ແລະຜ່ານລະບົບການສຶກສາໃນ ແລະນອກລະບົບ.

- ໝາຍເຫດ ການໃຫ້ການສຶກສາແກ່ມວນຊົນ ແມ່ນຮູບການລະດົມມະຫາຊົນໂດຍສະໜອງຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບໄພຄຸກຄາມອັນມາຈາກກັບລະເບີດຝັງດິນ/ລູກລະເບີດທີ່ບໍ່ທັນແຕກ. ວິທີເຮັດ ອາດໄຊ້ຮູບການ ການສຶກສາໃນແລະນອກລະບົບ ແລະອາດເປັນການນຳໄຊ້ເຕັກນິກສື່ມວນຊົນຕ່າງໆ.
- ໝາຍເຫດ ໃນກໍລະນີສຸກເສີນ, ເນື່ອງຈາກມີຂອດຈຳກັດດ້ານເວລາ ແລະຍອນຂາດຂໍ້ມູນທີ່ມີຢູ່, ມັນເປັນວິທີທີ່ໄຊ້ໄດ້ຜົນທີ່ສຸດ ເພື່ອໃຫ້ຂໍ້ມູນຂ່າວສານດ້ານຄວາມປອດໄພ. ໃນສະພາບອື່ນໆ ມັນສາມາດຊ່ວຍວຽກພົວພັນປະສານງານກັບຊຸມຊົນໄດ້.

ການຢັ້ງແຫງ

ແມ່ນວິທີການນຶ່ງທີ່ຖືກນຳໄຊ້ໃນເວລາເກັບກູ້ລະເບີດໂດຍທີ່ຈະຢັ້ງແຫງລົງດິນເພື່ອຄົ້ນຫາກັບລະເບີດ/ລູກລະເບີດທີ່ບໍ່ທັນແຕກໃນພື້ນດິນ.

ການຮັບປະກັນຄຸນນະພາບ (Quality Assurance)

ແມ່ນສ່ວນນຶ່ງຂອງການຄວບຄຸມຄຸນນະພາບ ທີ່ຄຳປະກັນຄວາມເຊື່ອໝັ້ນວ່າເງື່ອນໄຂ ດ້ານຄຸນນະພາບແມ່ນໄດ້ຕາມຄວາມຕ້ອງການ.

ໝາຍເຫດ ຈຸດປະສົງຂອງການຄວບຄຸມຄຸນນະພາບໃນວຽກງານເກັບກູ້ລະເບີດເພື່ອມະນຸດສະທຳ ແມ່ນເພື່ອຢັ້ງຢືນວ່າການ ຄຸ້ມຄອງ ແລະຂັ້ນຕອນການດຳເນີນງານໃນການເກັບກູ້ລະເບີດນັ້ນແມ່ນເໝາະສົມ, ແລະຈະບັນລຸໄດ້ຕາມ ເງື່ອນໄຂທີ່ຕັ້ງໄວ້ດ້ວຍຄວາມປອດໄພແລະມີປະສິດິຜົນ. ການຄວບຄຸມຄຸນນະ ພາບພາຍໃນ ແມ່ນຈະເຮັດໄດ້ ໂດຍອີງການເກັບກູ້ລະເບີດເອງ, ແຕ່ການກວດກາຈາກພາຍນອກໂດຍອີງການກວດກາຈາກພາຍນອກກໍຄວນ ເຮັດເຊັ່ນດຽວກັນ.

ມາດຕະຖານ

ແມ່ນຂໍ້ຕົກລົງທີ່ເປັນເອກະສານຊຶ່ງບັນຈຸຂໍ້ກຳນົດເຕັກນິກຫລືມາດຖານທີ່ແນ່ນອນອື່ນໆທີ່ຈະ ໄດ້ນຳໄຊ້ເປັນກົດລະບຽບ, ຂໍ້ແນະນຳ, ຫລືນິຍາມຂອງຄຸນລັກສະນະເພື່ອຮັບປະກັນວ່າວັດ ສະດູ, ຜະລິດຕະພັນ ແລະການບໍລິການແມ່ນແທດເໝາະກັບຈຸດປະສົງ.

ໝາຍເຫດ ມາດຕະຖານການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດແມ່ນແນໃສ່ປັບປຸງສະພາບຄວາມປອດໄພ ແລະປະສິດິພາບໃນ ເມື່ອເກັບກູ້ລະເບີດໂດຍສິ່ງເສີມຂັ້ນຕອນ ແລະການປະຕິບັດທີ່ຮັບປະກັນກ່ວາຢູ່ທີ່ສູນບັນຊາການ ແລະພາກສະ ໜາມ. ເພື່ອໃຫ້ມີປະສິດິຜົນ, ມາດຕະຖານຈະຕ້ອງສາມາດກຳນົດໄດ້, ວັດແທກໄດ້, ບັນລຸໄດ້ ແລະຢັ້ງຢືນໄດ້.

ຂັ້ນຕອນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ

ແມ່ນຂັ້ນຕອນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດທີ່ເປັນມາດຕະຖານແມ່ນເຄື່ອງມືທີ່ກຳນົດວິທີການດີກ່ວາ ທີ່ວາງໄວ້ໃນປະຈຸບັນຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໜ້າວຽກຫລືກົດຈະກຳ.

ໝາຍເຫດ ຈຸດປະສົງກໍແມ່ນເພື່ອສິ່ງເສີມລະບຽບວິໄນ, ຄວາມເປັນອັນໜຶ່ງອັນດຽວ, ຄວາມສະໝໍ່າສະເໝີ ແລະຄວາມເປັນ ເອກະພາບພາຍໃນການຈັດຕັ້ງ, ຊຶ່ງທັງໝົດນັ້ນເປັນສິ່ງທີ່ຍອມຮັບໃນລະດັບສູງ, ສະພາບດັ່ງກ່າວແມ່ນເພື່ອປັບ ປຸງປະສິດິພາບ ແລະຄວາມປອດໄພເວລາຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ. ຂັ້ນຕອນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດທີ່ເປັນມາດຕະຖານ ຈະຕ້ອງສະທ້ອນໃຫ້ເຫັນຄວາມສອດຄ່ອງກັບເງື່ອນໄຂແລະ ສະພາບທ້ອງຖິ່ນ.

ມາດຕະຖານ

ແມ່ນຂໍ້ຮຽກຮ້ອງ, ເງື່ອນໄຂ ຫລືມາດຖານສະເພາະທີ່ແນ່ນອນອື່ນໆ, ຖືກນຳໄຊ້ຢ່າງສະໝໍ່າ ສະເໝີເພື່ອຮັບປະກັນວ່າວັດສະດູ, ຜະລິດຕະພັນ ແລະການບໍລິການແມ່ນແທດເໝາະກັບ ຈຸດປະສົງ.

ໝາຍເຫດ ມາດຕະຖານການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດແມ່ນເພື່ອປັບປຸງຄວາມປອດໄພ ແລະປະສິດິພາບໃນການເກັບ ກູ້ ລະເບີດ ໂດຍສິ່ງເສີມຂັ້ນຕອນ ແລະການປະຕິບັດທີ່ດີກ່ວາເວລາເຮັດວຽກຢູ່ສູນບັນຊາການ ກໍຄືຢູ່ພາກສະໜາມ.

ຂັ້ນຕອນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດທີ່ມີມາດຕະຖານ

ເບິ່ງຕາມຂັ້ນຕອນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ

ສາງ ສະຕ້ອງ

ໃນຂົງເຂດວຽກງານເກັບກູ້ລະເບີດ, ຄຳສັບນີ້ ໝາຍເຖິງ ສາງ ສະຕ້ອງກລະເບີດຈຳນວນ ຫລວງຫລາຍ.

ການທຳລາຍສາງ ສະຕ້ອງ

ແມ່ນຂັ້ນຕອນການທຳລາຍຕົວຈິງອັນນຳໄປສູ່ການຫຼຸດຜ່ອນ ສາງ ສະຕ້ອງ ແຫ່ງຊາດ ຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ.

ຜູ້ລອດຊີວິດ

ໃຫ້ເບິ່ງ ຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍ

ການຊ່ວຍເຫລືອຜູ້ລອດຊີວິດ

ໃຫ້ເບິ່ງການຊ່ວຍເຫລືອຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍ

ການສຳລວດດ້ານວິຊາການເຕັກນິກ

ເມື່ອກ່ອນແມ່ນໝາຍເຖິງການສຳລວດຂັ້ນ 2.

ແມ່ນການສຳລວດທ້າວິນແລະສຳຫຼວດວິຊາການເຕັກນິກຢູ່ພື້ນທີ່ໃນເວລາທຳການວາງແຜນລະອຽດ ສິ່ງໃສ່ວ່າຈະມີລະເບີດ. ພື້ນທີ່ດັ່ງກ່າວອາດຖືກກຳນົດໃນຊ່ວງການ ປະເມີນການເກັບກູ້ລະເບີດເບື້ອງຕົ້ນ ຫລືຖືກລາຍງານມາກ່ອນ.

ການບໍລິການ ການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດຂອງສະຫະປະຊາຊາດ - United Nations Mine Actions Service (UNMAS)

ແມ່ນຈຸດໃຈກາງພາຍໃນລະບົບຂອງສະຫະປະຊາຊາດ ເພື່ອປະຕິບັດກິດຈະກຳພົວພັນກັບລະເບີດ

ໝາຍເຫດ UNMAS –ແມ່ນຫ້ອງການຢູ່ໃນກອງເລຂາຂອງສະຫະປະຊາຊາດທີ່ຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຊຸມຊົນສາກົນໃນວຽກງານພັດທະນາແລະຮັກສາມາດຕະຖານສາກົນດ້ານການດຳເນີນການເກັບກູ້ລະເບີດ.

ໝາຍເຫດ UNICEF –ແມ່ນຈຸດໃຈກາງຂອງວຽກງານການສຶກສາເພື່ອຈຸດປະສົງຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງໄພຂອງລະເບີດ ຊຶ່ງ ຢູ່ພາຍໃຕ້ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂຶ້ນກໍຂອງ UNMAS

ຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍ

ແມ່ນຜູ້ລອດຊີວິດ

ແມ່ນບຸກຄົນຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບບາດເຈັບຈາກອຸບັດຕິເຫດຈາກລະເບີດ

ໝາຍເຫດ ໃນຂອບການຊ່ວຍເຫລືອຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍ, ຄຳວ່າຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍ ອາດລວມທັງຜູ້ເປັນລູກເມຍທີ່ຕ້ອງອົງອາໄສຜູ້ທີ່ຖືກບາດເຈັບຈາກລະເບີດ, ສະນັ້ນມັນຈຶ່ງມີຄວາມໝາຍກວ້າງກ່ວາຄຳວ່າຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍ.

ການຊ່ວຍເຫລືອຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍ

ໝາຍເຖິງການຊ່ວຍເຫລືອ, ການບັນເທົາ, ການປອບໃຈ ແລະການສະໜັບສະໜູນຊ່ວຍເຫລືອຕໍ່ຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍ(ລວມທັງຜູ້ລອດຊີວິດ)ໂດຍມີຈຸດປະສົງເພື່ອລຸດຜ່ອນບັນຫາກະທົບທາງດ້ານຈິດໃຈແລະດ້ານການແພດໄລຍະສັ້ນແລະໄລຍະຍາວ.

The MAC is to coordinate activities in the country. The MAC shall, as required, a national mine action workplan, including the critical areas, priorities, and annual workplan. The National Mine Action Authority shall report regularly to the National Mine Action Authority on progress towards the full implementation of the national mine action plan and shall coordinate all operations in the country. The MAC shall develop a national mine action strategy, including the criteria for setting

Geneva International Centre for
Humanitarian Demining
Centre International de
Démontage Humainitaire - Genève

Geneva International Centre for Humanitarian Demining
7bis, avenue de la Paix
P.O. Box 1300
CH - 1211 Geneva 1
Switzerland
Tel. (41 22) 906 16 60, Fax (41 22) 906 16 90
www.gichd.ch